

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 79

Rozeslána dne 21. května 2002

Cena Kč 30,80

O B S A H:

190. Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE
  191. Vyhláška Ministerstva zemědělství o technických požadavcích na stavby pro zemědělství
Sdělení Ministerstva vnitra o opravě tiskových chyb ve vyhlášce č. 142/2002 Sb. a v nařízení vlády č. 163/2002 Sb.
-

190

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 10. dubna 2002,

kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE

Vláda nařizuje podle § 22 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb., (dále jen „zákon“) k provedení § 11 odst. 2, § 12 a 13 zákona:

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tímto nařízením se v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ stanoví technické požadavky na stavební výrobky, které mají být uváděny na trh s označením CE.

(2) Toto nařízení se vztahuje na stavební výrobky, pokud požadavky pro ně jsou stanoveny

- a) harmonizovanými českými technickými normami²⁾ nebo zahraničními technickými normami přejímajícími v členských státech Evropské unie harmonizovanou evropskou normu,
- b) evropskými technickými schváleními, nebo
- c) určenými normami²⁾ vztahujícími se k tomuto nařízení.

(3) Toto nařízení se vztahuje na výrobky podle odstavce 2, které mají původ v České republice nebo v členských státech Evropského společenství.

(4) Na výrobky podle odstavců 1 až 3 se nevztahuje zvláštní právní předpis.³⁾

§ 2 Základní pojmy

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) stavebním výrobkem každý výrobek určený výrobcem pro trvalé zabudování do staveb, pokud jeho vlastnosti mohou ovlivnit alespoň jeden ze základních požadavků na stavby uvedených v příloze č. 1 k tomuto nařízení (dále jen „výrobek“), kdy trvalým zabudováním výrobku do stavby je takové zabudování, při kterém se vyjmutí nebo výměnou výrobku trvale mění vlastnosti stavby, přičemž vyjmutí nebo výměna výrobku jsou stavebními nebo montážními činnostmi,

- b) zplnomocněným zástupcem osoba usazená v členském státě Evropské unie, která je výrobcem písemně pověřena k jednání za něj se zřetelem na požadavky vyplývající pro výrobce ze zákona,
- c) evropským technickým schválením dokument vydaný autorizovanou osobou pověřenou pro činnosti podle § 4, který vyjadřuje kladné technické posouzení vlastností výrobku, přičemž tato autorizovaná osoba posuzuje vhodnost výrobku k výrobcem určenému použití ve stavbě s ohledem na základní požadavky na stavby uvedené v příloze č. 1 k tomuto nařízení (dále jen „vhodnost k určenému použití“),
- d) systémem řízení výroby stálé vnitřní řízení výroby prováděné výrobcem v místě výroby, v jehož rámci musí být všechny údaje, požadavky a opatření systematicky dokumentovány formou písemných postupů a instrukcí. Dokumentace o řízení výroby musí zajistit jednoznačné vymezení zabezpečení jakosti v dané oblasti a umožnit dosažení a udržení požadovaných vlastností výrobků a účinnosti prověřovaného systému řízení výroby, v němž je příslušný výrobek zhotovován.

§ 3

Podmínky uvádění stavebních výrobků na trh

(1) Výrobek může být uveden na trh pouze tehdy, je-li vhodný k určenému použití a splňuje-li požadavky podle § 1 odst. 2. Výrobek je vhodný k určenému použití, má-li takové vlastnosti, které jsou předpokladem pro splnění základních požadavků na stavby uvedených v příloze č. 1 k tomuto nařízení, do nichž mají být tyto výrobky zabudovány nebo v nichž mají být sestaveny nebo instalovány, v případě, že jsou tyto stavby řádně navrženy a provedeny; pro tyto účely mohou být výrobky v rámci požadavků podle § 1 odst. 2 rozděleny do tříd, které respektují možné rozdíly zeměpisných nebo klimatických podmínek nebo způsobu života i různé úrovni ochrany.

(2) Pokud výrobek splňuje požadavky podle § 1 odst. 2 a při posouzení jeho shody byl dodržen stano-

¹⁾ Směrnice Rady 89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988, o sbližování právních předpisů a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků, ve znění Směrnice 93/68/EHS.

²⁾ § 4a odst. 1 zákona.

³⁾ Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky.

vený postup, umisťuje výrobce na výrobek označení CE. Označení CE se umisťuje přímo na výrobek, na štítek k němu připevněný nebo na jeho obal, anebo k průvodní dokumentaci a musí být provázeno těmito údaji:

- a) identifikační údaje o výrobci (jméno a příjmení, trvalý pobyt, místo podnikání a identifikační číslo u fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo u právnické osoby),
- b) je-li to vzhledem k povaze výrobku vhodné, údaje o vlastnostech výrobku,
- c) poslední dvojčíslí roku výroby,
- d) identifikační číslo autorizované osoby, účastnila-li se posuzování shody podle § 5 odst. 1 písm. c), d) nebo e),
- e) číslo certifikátu, byl-li vydán.

(3) Označení CE na stanoveném výrobku vyjadřuje, že výrobek splňuje technické požadavky stanovené ve všech právních předpisech, které se na něj vztahují a které toto označení stanovují nebo umožňují, a že byl při posouzení jeho shody dodržen stanovený postup. Jestliže však jeden nebo několik právních předpisů po přechodnou dobu připoští, aby výrobce zvolil, kterými ustanoveními se bude řídit, pak označení CE vyjadřuje shodu pouze s těmi právními předpisy nebo jejich ustanoveními, které výrobce použil. V tomto případě musí být v dokumentaci, upozorněních nebo návodech, požadovaných dotyčnými právními předpisy a přiložených k příslušným výrobkům, uvedeny údaje o právních předpisech nebo jejich ustanoveních, které výrobce použil.

(4) Výrobky, které na základě stanoviska Evropské komise (dále jen „Komise“) nejsou významné z hlediska ochrany zdraví a bezpečnosti, lze uvést na trh, pokud výrobce namísto označení CE vydá prohlášení o souladu s pravidly obecně uznávanými v praxi v dané oblasti. Seznam těchto výrobků oznamuje Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a statní zkusebnictví (dále jen „Úřad“) ve Věstníku Úřadu (dále jen „Věstník“).

(5) Povinnosti výrobce podle tohoto nařízení může plnit též zplnomocněný zástupce.

§ 4

Evropské technické schválení

(1) Výrobce může požádat o vydání evropského technického schválení pro výrobek,

- a) pro který nebyla vydána harmonizovaná norma, ani určená norma, ani nebylo vydáno pověření Komise pro zpracování harmonizované normy (dále jen „pověření“), nebo u kterého Komise rozehodla, že harmonizovaná norma nebude pro tento výrobek zpracována,

- b) který se podstatně odchyluje od harmonizovaných nebo určených norem.

(2) Evropské technické schválení může být vydáno i v případě, že pověření již bylo vydáno, pokud Evropská komise schválila řídicí pokyny pro vydání evropského technického schválení (dále jen „řídicí pokyny“) a jejich vydání v českém jazyce oznámil Úřad ve Věstníku. Ustanovení věty prve platí jen do okamžiku vydání příslušné harmonizované technické normy v některém z členských států Evropských společenství.

(3) Evropské technické schválení se vydává pro určitý výrobek nebo pro skupinu výrobků na žádost výrobce, která se podává u jedné z autorizovaných osob pověřených a sdružených k tomuto účelu v rámci Evropských společenství do příslušné organizace (European Organisation for Technical Approvals), a to na základě zkoušek a posouzení provedených podle řídicích pokynů a interpretacích dokumentů upřesňujících základní požadavky na stavby podle přílohy č. 1 k tomuto nařízení a zveřejněných Komisí (dále jen „interpretacní dokumenty“). Autorizovaná osoba přitom respektuje pravidla Komise pro vydávání evropského technického schválení.

(4) Jestliže řídicí pokyny nebyly schváleny, může být evropské technické schválení vydáno na základě příslušných základních požadavků uvedených v příloze č. 1 k tomuto nařízení a interpretacích dokumentů, pokud je posouzení výrobku provedeno autorizovanou osobou uvedenou v odstavci 3 a přijato organizací uvedenou v odstavci 3.

(5) Při zpracování evropského technického schválení pověřená autorizovaná osoba vybere nejjednodušší postup slučitelný se základními požadavky uvedenými v příloze č. 1 k tomuto nařízení a interpretacemi dokumenty.

(6) Doba platnosti evropského technického schválení je časově omezena, zpravidla na dobu 5 let; tato doba může být prodloužena. Vydání evropského technického schválení oznamuje Úřad ve Věstníku.

§ 5 Posuzování shody

(1) Výrobce provádí nebo zajišťuje posouzení shody vlastností výrobku s požadavky podle § 1 odst. 2 některým z těchto postupů:

- a) výrobce provede nebo zajistí zkoušku typu výrobku a provozuje systém řízení výroby,
- b) výrobce zajistí provedení zkoušky typu výrobku autorizovanou osobou a provozuje systém řízení výroby,
- c) výrobce provozuje systém řízení výroby a provádí zkoušky vzorků předepsaným způsobem. Autorizovaná osoba provádí zkoušku typu výrobku, po-

- suzuje, vyhodnocuje a schvaluje systém řízení výroby, který výrobce provozuje, a dohlíží nad jeho řádným fungováním a namátkově odebírá vzorky výrobků v místě výroby, na trhu nebo na staveňšti a kontroluje dodržení technických specifikací,
- d) výrobce provozuje systém řízení výroby a provádí zkoušky vzorků předepsaným způsobem. Autorizovaná osoba provádí zkoušku typu výrobku, posuzuje, vyhodnocuje a schvaluje systém řízení výroby, který výrobce provozuje, a dohlíží nad jeho řádným fungováním,
- e) výrobce provádí zkoušku typu výrobku a zkoušky vzorků předepsaným způsobem a provozuje systém řízení výroby. Autorizovaná osoba posuzuje, vyhodnocuje a schvaluje systém řízení výroby, který výrobce provozuje, a dohlíží nad jeho řádným fungováním,
- f) výrobce provádí zkoušku typu výrobku a zkoušky vzorků předepsaným způsobem a provozuje systém řízení výroby. Autorizovaná osoba posuzuje, vyhodnocuje a schvaluje systém řízení výroby, který výrobce provozuje,
- a vydává o tom ES prohlášení o shodě.

(2) Postup podle odstavce 1 je vždy konkrétně určen harmonizovanými českými technickými normami²⁾ nebo zahraničními technickými normami přejímajícími v členských státech Evropské unie harmonizovanou evropskou normu, evropskými technickými schváleními, nebo určenými normami²⁾ vztahujícími se k tomuto nařízení.

(3) Autorizovaná osoba při postupech podle odstavce 1 písm. b) až f) vydává certifikát, který je v těchto případech předpokladem pro vydání ES prohlášení o shodě. Certifikát musí obsahovat:

- a) identifikační údaje o výrobci, popřípadě též o osobě, která bude ES prohlášení o shodě vydávat (jméno a příjmení, trvalý pobyt, místo podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, u fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo u právnické osoby),
- b) popis výrobku (druh, identifikační znaky, výrobcem určený způsob použití),
- c) přehled harmonizovaných českých technických norem²⁾ nebo zahraničních technických norem přejímajících v členských státech Evropské unie harmonizovanou evropskou normu, evropských technických schválení, nebo určených norem²⁾ vztahujících se k tomuto nařízení, se kterými je výrobek v souladu,

- d) zvláštní podmínky použití výrobku,
- e) název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo autorizované osoby, bylo-li přiděleno, pokud se autorizovaná osoba účastnila posuzování shody,
- f) jméno a funkci osoby oprávněné jednat jménem autorizované osoby, která certifikát vydává,
- g) číslo certifikátu, popřípadě podmínky a dobu platnosti certifikátu.

(4) ES prohlášení o shodě musí obsahovat kromě náležitostí uvedených v odstavci 3 písm. a) až e) jméno a funkci osoby oprávněné jednat za výrobce.

(5) Postup posouzení shody podle odstavce 1 písm. a) nelze použít, jestliže výrobce neuplatnil nebo uplatnil pouze částečně příslušné požadavky stanovené podle § 1 odst. 2. V takovém případě se postupuje podle odstavce 1 písm. b).

(6) V případě kusové výroby⁴⁾ výrobce uplatňuje postup podle odstavce 1 písm. a), pokud není v požadavcích podle § 1 odst. 2 předepsán jiný postup; výrobce vydává ES prohlášení o shodě namísto označení výrobku CE, ledaže by označení výrobku CE bylo předepsáno jiným právním předpisem.

(7) Pro účely jednotného označování postupů posuzování shody uplatňovaných v členských státech Evropské unie je v příloze č. 2 k tomuto nařízení uveden vztah mezi postupy podle odstavce 1 a postupy podle práva Evropských společenství⁵⁾ a dalších příslušných dokumentů Komise.

§ 6 Ochranná opatření

Dojde-li k uložení ochranného opatření podle zvláštního zákona,⁶⁾ uvedou se v odůvodnění rozhodnutí o uložení ochranného opatření důvody pro vydání tohoto rozhodnutí, zejména pokud k uložení ochranného opatření došlo v důsledku

- a) nesplnění požadavků podle § 1 odst. 2,
- b) nesprávného použití požadavků podle § 1 odst. 2, nebo
- c) nedostatků v požadavcích podle § 1 odst. 2.

§ 7 Podmínky autorizace

Podmínky autorizace k činnostem při posuzování

⁴⁾ § 1 odst. 1 písm. f) nařízení vlády č. 163/2002 Sb.

⁵⁾ Příloha č. III Směrnice Rady 89/106/EHS.

⁶⁾ § 7a zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění zákona č. 22/1997 Sb.

shody (§ 11 odst. 2 zákona) podle tohoto nařízení jsou stanoveny v přloze č. 3 k tomuto nařízení.

§ 8 Přechodná ustanovení

(1) Pokud harmonizované české technické normy²⁾ nebo zahraniční technické normy přejímající v členských státech Evropské unie harmonizovanou evropskou normu, evropská technická schválení, nebo určené normy²⁾ vztahující se k tomuto nařízení obsahují ustanovení o přechodném období, lze postupovat podle zvláštního právního předpisu³⁾ namísto postupu podle tohoto nařízení.

(2) Do doby vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost může povinnosti výrobce podle tohoto nařízení vykonávat též dovozce.

§ 9 Účinnost

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení sektorové přílohy pro stavební výrobky k Protokolu k Evropské dohodě zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků ve Sbírce mezinárodních smluv, nebo dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, bude-li tento den dřívější, s výjimkou ustanovení § 2 písm. b), § 3 odst. 5 a § 6, která nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

(2) Dнем vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost pozbyvá § 1 odst. 3 platnosti.

Předseda vlády:

Ing. Zeman v. r.

Místopředseda vlády
a ministr průmyslu a obchodu:

doc. Ing. Grégr v. r.

ZÁKLADNÍ POŽADAVKY

Výrobky musí být vhodné pro stavby, aby tyto byly (jako celek i jejich jednotlivé části) při respektování hospodárnosti vhodné k jejich určenému použití a zároveň plnily níže uvedené základní požadavky na stavby:

1. Mechanická odolnost a stabilita

Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby zatížení, která na ni budou pravděpodobně působit v průběhu stavění a užívání, neměla za následek:

- a) zřícení celé stavby nebo její části,
- b) větší stupeň nepřípustného přetvoření,
- c) poškození jiných částí stavby nebo technických zařízení nebo instalovaného vybavení následkem deformace nosné konstrukce,
- d) poškození událostí v rozsahu neúměrném původní přičině.

2. Požární bezpečnost

Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby v případě požáru:

- a) byla po určitou dobu zachována nosnost a stabilita konstrukce,
- b) byl omezen vznik a šíření požáru a kouře ve stavebním objektu,
- c) bylo omezeno šíření požáru na sousední objekty,
- d) mohly osoby a zvířata opustit stavbu nebo být zachráněny jiným způsobem,
- e) byla brána v úvahu bezpečnost záchranných jednotek.

3. Hygiena, ochrana zdraví a životního prostředí

Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby neohrožovala hygienu nebo zdraví jejích uživatelů nebo sousedů, především v důsledku:

- a) uvolňování toxických plynů,
- b) přítomnosti nebezpečných částic nebo plynů v ovzduší,
- c) emise nebezpečného záření,
- d) znečistění nebo zamoření vody nebo půdy,
- e) nedostatečného zneškodňování odpadních vod, kouře a tuhých nebo kapalných odpadů,
- f) výskytu vlhkosti v částech stavby nebo na površích uvnitř stavby.

4. Bezpečnost při užívání

Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby při jejím užívání nebo provozu nevznikalo nepřijatelné nebezpečí úrazu, například uklouznutím, smykiem, pádem, nárazem, popálením, zásahem elektrickým proudem a zraněním výbuchem.

5. Ochrana proti hluku

Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby hluk vnímaný obyvateli nebo osobami poblíž stavby byl udržován na úrovni, která neohrozí jejich zdraví a dovolí jim spát, odpočívat a pracovat v uspokojivých podmínkách.

6. Úspora energie a ochrana tepla

Stavba a její zařízení pro vytápění, chlazení a větrání musí být navrženy a postaveny takovým způsobem, aby spotřeba energie při provozu byla nízká s ohledem na klimatické podmínky místa a požadavky uživatelů.

Tyto požadavky musí být při běžné údržbě plněny po dobu ekonomicky přiměřené životnosti za předpokladu působení běžně předvídatelných vlivů na stavby. Výrobek musí udržet technické vlastnosti po dobu jeho ekonomicky přiměřené životnosti, to je po dobu, kdy budou ukazatele vlastností stavby udržovány na úrovni slučitelné s plněním uvedených požadavků na stavby.

Ustanoveními této přílohy není dotčeno ustanovení § 47 stavebního zákona.

Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 190/2002 Sb.

Vztah mezi postupy posuzování shody podle § 5 a postupy obsaženými v příloze č. III Směrnice Rady 89/106/EHS

Postup podle § 5 nařízení vlády	Odpovídající postupy podle přílohy č. III odstavce 2 Směrnice Rady 89/106/EHS	Odpovídající označení v příslušných rozhodnutích a dalších dokumentech Komise
§ 5 odst. 1 písm. a)	bod ii), třetí možnost	4
§ 5 odst. 1 písm. b)	bod ii), druhá možnost	3
§ 5 odst. 1 písm. c)	bod i)	1+
§ 5 odst. 1 písm. d)	bod i) (aniž se uplatní požadavek uvedený pod č. 6)	1
§ 5 odst. 1 písm. e)	bod ii), první možnost	2+
§ 5 odst. 1 písm. f)	bod ii), první možnost (aniž se uplatní poslední věta požadavku uvedeného pod č. 4)	2

Podmínky autorizace

Podmínkami autorizace podle § 11 odst. 2 zákona jsou:

1. Autorizovaná osoba má k dispozici potřebné zaměstnance a vlastní nezbytná zařízení, která jí umožní řádně provádět činnosti podle tohoto nařízení.
2. Zaměstnanci autorizované osoby jsou technicky způsobilí vykonávat činnost autorizované osoby podle tohoto nařízení a jsou profesionálně bezúhonné.
3. Nestrannost při provádění zkoušek, vypracovávání zpráv, vystavování certifikátů a provádění dozoru podle nařízení vlády vedoucími a technickými zaměstnanci, a to ve vztahu ke všem skupinám nebo osobám zainteresovaným přímo nebo nepřímo na stavebních výrobcích.
4. Zachovávání mlčenlivosti zaměstnanců.
5. Uzavření pojištění odpovědnosti za škodu (§ 11 odst. 3 zákona).
6. Autorizované osoby pověřené pro činnosti podle § 4 musí splňovat dále tyto požadavky:
  - a) musí být schopny posoudit vhodnost nových výrobků k použití na základě vědeckých a praktických poznatků,
  - b) musí být schopny vyslovit nestranná rozhodnutí ve vztahu k zájmům příslušných výrobců nebo jejich zástupců a
  - c) musí být schopny shrnout příspěvky všech zainteresovaných stran do vyváženého posouzení.

191

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 7. května 2002

o technických požadavcích na stavby pro zemědělství

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 143 odst. 4 písm. c) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb. a zákona č. 151/2000 Sb.:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví tyto požadavky na stavby pro zemědělství (dále jen „stavby“), které neobsahuje vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu:

- na bezpečnost a užitné vlastnosti staveb,
- na řešení staveb pro hospodářská zvířata, doprovodných staveb, staveb pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby a staveb pro skladování minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin.

§ 2 Základní pojmy

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- stavbou pro hospodářská zvířata¹⁾ – stavba nebo soubor staveb pro zvířata k chovu, výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům s výjimkou staveb a zařízení pro ryby a včely,
- stavbou pro hlavní druhy hospodářských zvířat – stavba nebo soubor staveb pro skot, prasata, ovce, kozy, drůbež (kura domácího, kachny, husy a krůty) a pro koně,
- stavbou pro chov většího počtu hlavních druhů hospodářských zvířat – stavba nebo soubor staveb, kde součet všech hospodářských zvířat je nebo přesahuje u skotu a u koní 500 dobytčích jednotek, u prasat 240 dobytčích jednotek, u drůbeže 120 dobytčích jednotek. Koeficient pro pře-

počet na dobytčí jednotky je uveden v příloze č. 6 této vyhlášky,

- stavbou pro intenzivní chov hospodářských zvířat – stavba, v níž jsou zvířata chována v systémech, počtech, hustotě nebo za takových podmínek nebo na takové úrovni produkce, že jejich zdraví a životní pohoda závisí nejen na péči člověka, ale i na technické vybavenosti staveb,
- doprovodnou stavbou pro hospodářská zvířata – stavba pro dosoušení a skladování sena a slámy, stavba pro skladování chlévské mrvy, hnoje, kejdy, močůvky a hnojůvky, stavba pro skladování tekutých odpadů a stavba pro konzervaci a skladování siláže a silážních šťáv.

(2) Pro účely této vyhlášky u staveb pro hospodářská zvířata se rozumí

- stájí – stavba pro ustájení hospodářských zvířat, řešená podle požadavků jednotlivých druhů a kategorií, účelu a výrobního zaměření,
- ustájením na hluboké podestýlce – volné ustájení zvířat v kotci s pravidelným přistýláním podlahové plochy a odklizem hnoje v delším časovém intervalu,
- ustájením na spádovém loži s vysokou podestýlkou nebo na podlahách o velkém sklonu – volné ustájení zvířat v kotci s přistýláním horní části lože (lehárny) o sklonu 4,5 – 10 % směrem ke sníženému krmišti a s denním odklizem chlévské mrvy z krmiště,
- stranovou zábranou – hrazení vymezující polohu zvířete při ležení a stání na určené ploše, zamezující kálení na sousední místo a vzájemné překážení při vstávání a lehání na stání nebo v boxu při volném ustájení,
- boxem – vymezená část stáje, určená k pobytu jednoho zvířete, rozměrově a provedením diferencovaná podle technologie ustájení, druhu a kategorie zvířat; podle účelu slouží k odpočinku jako boxové lože, ke krmení jako krmný box, k odpočinku a krmení jako kombinovaný box, dále jako individuální poutací nebo uzavírací box, mycí box k mytí, dezinfekci a prohlídce zvířat,

¹⁾ § 3 odst. 1 písm. d) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb. a zákona č. 102/2001 Sb.

- f) venkovním individuálním boxem – přístřešek se třemi uzavřenými stěnami a s neregulovaným klimatem, určený pro ustájení telat od narození do ukončení mléčné výživy,
- g) krmnou chodbou – část podlahové plochy stáje nebo komunikace, zpravidla mezi boxovými loži, řadou stání, boxů nebo kotců a krmným žlabem (korytem), určená k zakládání krmiva,
- h) krmným stolem – průjezdná manipulační chodba ve stáji se zvýšenou úrovní podlahy, umožňující průjezd krmného vozu s jednostranným nebo oboustranným žlabovým prostorem pro zakládání krmiva; úroveň dna žlabového prostoru je totožná s úrovni podlahy průjezdné části chodby,
- i) žlabovým prostorem – stavební prvek, který je součástí krmného stolu; prostor pro zakládání krmiva je vymezen pouze přední požlabnicí; úroveň dna žlabového prostoru a podlahy krmného stolu je totožná,
- j) požlabnice – část krmného žlabu, která vymezuje horizontálně i vertikálně jeho stěny a zabraňuje zvířatům vyhrnovat krmivo,
- k) hnojnou chodbou – podlahová plocha stáje mezi řadami stání, boxů nebo kotců, určená k odklizu tuhých a tekutých výkalů zvířat mezi jednotlivými částmi stáje; u stelivových provozů pro nastýlání boxů, stání nebo kotců a u volných stání k polohu zvířat,
- l) roštovou podlahou – podlahová plocha stáje nebo její části, opatřená rošty nebo šterbinami, umožňujícími propad výkalů a moče do podrostového prostoru,
- m) zpevněným odkanalizovaným výběhem – odkanalizovaná a ohrazená plocha přiléhající nebo navazující na stáje; je určena pro volný pohyb zvířat, případně pro jejich nahradní krmení a napájení,
- n) klecovou baterií jedno nebo vícepodlažní – stabilní nebo přemístitelný technologický soubor klecí pro drůbež, vybavený zařízením pro krmení, napájení, odkliz trusu, případně i pro sběr vajec a distribuci vzduchu,
- o) neobohaceným klecovým systémem – způsob ustájení užitkového chovu nosnic pro produkci konzumních vajec s minimálními rozdíly v rozdílných funkčními parametry,
- p) obohaceným klecovým systémem – způsob ustájení užitkového chovu nosnic pro produkci konzumních vajec odpovídající základním etologickým požadavkům,
- r) alternativním systémem ustájení – způsob ustájení užitkového chovu nosnic pro produkci konzumních vajec s parametry plně odpovídajícími etologickým požadavkům.
- (3) Pro účely této vyhlášky u doprovodných staveb pro stavby pro hospodářská zvířata se rozumí
- dosoušecím zařízením – soubor stavebních a strojních částí k dosoušení zavadlé píce nuceným profukováním vzduchem; skládá se z ventilátorů, vzduchovodů, dosoušecí plochy a může být doplněno zařízením pro úpravu přívaděného venkovního vzduchu a automatickým ovládáním,
  - přečerpávací (čerpací, sběrnou) jímkou – nepropustná zemní jímdka k soustředění postupně přítěkající kejdý, tekutých podílů statkových hnojiv a jimi kontaminovaných vod, nebo ostatních tekutých odpadů, před jejich další manipulací; pro manipulaci s kejdou je vybavena homogenizačním zařízením,
  - skladovací nádrží – nepropustný nadzemní zásobník pro uskladnění kejdý, tekutých podílů statkových hnojiv a jimi kontaminovaných vod z manipulačních ploch; je vybaven zařízením pro jejich plnění a vypouštění; pro manipulaci s kejdou je vybaven homogenizačním zařízením,
  - skladovací jímkou – nepropustný zemní zásobník pro uskladnění kejdý, tekutých podílů statkových hnojiv a jimi kontaminovaných vod z manipulačních ploch; je vybaven zařízením pro jejich plnění a vypouštění; pro manipulaci s kejdou je vybaven homogenizačním zařízením,
  - stavbou pro skladování kejdý – soubor staveb pro manipulaci s kejdou a pro její skladování; jeho součástí jsou skladovací nádrže nebo skladovací jímky, přečerpávací (čerpací, sběrné) jímkы a manipulační plocha, technologické zázemí, případně samostatné hygienické zařízení obsluhy,
  - stavbou pro konzervaci a skladování siláže – horizontální nebo vertikální stavba pro konzervaci a skladování silážovatelných glycidových, polobilkovinných a bílkovinných krmiv,
  - kontrolním systémem – záměrně vytvořená část stavby, její technická úprava, zařízení, určené pro zjištění úniku závadních látek a jimi kontaminovaných vod ze stavby.
- (4) Pro účely této vyhlášky u staveb pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby se rozumí
- stavbou pro posklizňovou úpravu a skladování zrnin – stavba trvalého charakteru vybavená manipulačními prostory a zařízením pro posklizňovou úpravu a skladování zrnin,
  - stavbou pro posklizňovou úpravu a skladování brambor – stavba trvalého charakteru pro sadbové, konzumní nebo průmyslové brambory vybavená skladovací technikou, zařízením pro jejich příjem, posklizňovou úpravu, třídění, ošetření a další úpravu,

- c) stavbou pro posklizňovou úpravu a skladování ovoce a zeleniny – stavba s příslušenstvím trvalého rázu prostorové a dispozičně uspořádaná a vybavená technikou a zařízením pro jejich příjem, posklizňovou úpravu, třídění, ošetření, úpravu a skladování podle požadavků jednotlivých druhů ovoce a zeleniny,
  - d) chladírenským skladem – stavba vybavená tepelnou izolací a strojním chlazením pro ochlazení a skladování ochlazených produktů.
- (5) Pro účely této vyhlášky u staveb pro skladování minerálních hnojiv a přípravků pro ochranu rostlin se rozumí
- a) stavbou pro skladování tuhých minerálních hnojiv – stavba se stroji a zařízením pro příjem, skladování, manipulaci a vyskladnění tuhých minerálních hnojiv do dopravních a aplikačních prostředků,
  - b) stavbou pro skladování kapalných minerálních hnojiv – stavba se stroji a zařízením pro příjem, skladování, manipulaci a vyskladnění kapalných minerálních hnojiv,
  - c) stavbou pro skladování přípravků na ochranu rostlin – stavba vybavená skladovací a manipulační technikou a zařízením pro jejich přípravu k aplikaci,
  - d) příručním pohotovostním skladem – stavba, část stavby nebo oddělená, samostatně odvětratelná místnost pro skladování hnojiv nebo přípravků na ochranu rostlin o maximální přípustné velikosti pro 1 tunu přípravků na ochranu rostlin, nebo 200 m³ tuhých hnojiv, nebo 50 m³ kapalných hnojiv, určená pro jejich skladování po nezbytně nutné dobu od příjmu do aplikace zpravidla v jedné sezóně,
  - e) příjmovou plochou – nepropustná odkanalizovaná plocha u staveb pro skladování minerálních hnojiv k ochraně před znečištěním prostředí při naskladnění, manipulaci, vyskladnění a přípravě minerálních hnojiv k jejich aplikaci,
  - f) havarijní jímkou – jímkou nebo nádrž, určená k zadržení závadné látky, uniklé nebo vypuštěné při havarijních stavech z nádrží, kontejnerů, obalů, technologických zařízení a ze záchytných jímek,
  - g) záchytnou jímkou – jímkou, zachycující závadné látky, uniklé z nádrží, kontejnerů, obalů anebo technologického zařízení; je trvale napojena na jímku havarijní,
  - h) sběrnou jímkou – stavební úprava ve dnu nebo podlaze havarijní jíalky, popř. v potrubním kanále, umožňující vyčerpávání zachycených závadných látok.

ČÁST DRUHÁ

POŽADAVKY NA BEZPEČNOST A UŽITNÉ VLASTNOSTI STAVEB

§ 3

Požadavky na tepelně technické vlastnosti a zabezpečení vnitřního prostředí staveb

(1) Tepelně technické vlastnosti konstrukcí se stanoví na základě tepelné bilance stavby, podle požadavků na prostředí pro určený druh produkce, chovu, skladování, konzervace a úpravy rostlinných a živočišných produktů s přihlédnutím k biologické produkci tepla, vodních par a plynů.

(2) Technické řešení staveb pro hospodářská zvířata musí umožňovat, aby rychlosť proudění, prašnost, teplota a relativní vlhkost vzduchu, koncentrace plynů, osvělení a hlučnost byly v mezech, které nejsou pro zvířata škodlivé. Pokud nároky na zdraví a pohodu zvířat vyžadují nutené větrání a úpravu vzduchu, požaduje se náhradní systém, zajistující jeho dostatečnou výměnu, úpravu a zabudování zařízení pro signalizaci poruchy systému. Požadavky na vnitřní prostředí stájových objektů jsou splněna dodržením normové hodnoty.²⁾

(3) Nároky na tepelnou ochranu, větrání a vytápení jsou uvedeny v požadavcích na příslušné druhy staveb v § 9, 12, 13 a 14.

Bezpečnost staveb z hlediska ochrany vod

§ 4

Bezpečnost staveb z hlediska průniku závadných látok

(1) Podle požadavků na umísťování staveb se zřetelem na produkci závadných látok se stavby člení na stavby se zabezpečením

- a) základním,
- b) doplňkovým.

(2) Stavby vyžadující základní zabezpečení podle § 5 jsou stavby

- a) pro skladování přípravků na ochranu rostlin, jejich míchárny, asanační plochy, příjmová a výdejní místa, s výjimkou příručních pohotovostních skladů,
- b) pro skladování minerálních hnojiv, jejich míchárny, asanační plochy, příjmová a výdejní místa, s výjimkou příručních pohotovostních skladů,
- c) pro konzervaci a skladování siláže o sušině menší než 30 %,
- d) pro skladování statkových hnojiv,

²⁾ § 3 písm. p) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

- e) pro hospodářská zvířata,
- f) pro odvádění a čistění odpadních vod.

(3) Stavby vyžadující základní zabezpečení podle § 5, popřípadě doplňkové zabezpečení podle § 6 jsou podle stupně možného ohrožení jakosti nebo zdravotní nezávadnosti vod

- a) jímky a nádrže na skladování kejdy, močůvky, hnojůvky a silážních šťáv,
- b) silážní žlaby a věže na skladování siláže o sušině menší než 30 %,
- c) hnojiště a hnojné koncovky staveb pro hospodářská zvířata,
- d) kanalizace odpadních vod, hnojůvky, močůvky, kejdy a silážních šťáv.

(4) Části staveb vyžadující základní zabezpečení podle § 5, popřípadě doplňkové zabezpečení podle § 6 jsou

- a) podlahy technologických a provozních prostorů staveb pro skladování přípravků na ochranu rostlin, tvoří-li spolu s nepropustným soklem stěn a zvýšeným prahem dveří havarijně záchytou bezodtokovou jímku, s výjimkou příručních pohotovostních skladů,
- b) podlahy, vnitřní kanalizace, kanály a jímky staveb pro hospodářská zvířata.

(5) Stavby vyžadující základní a doplňkové zabezpečení podle § 5 a 6 jsou nadzemní nádrže na skladování kapalných minerálních hnojiv.

§ 5

Základní zabezpečení staveb

Základní zabezpečení staveb musí zamezit samovolnému proniknutí látek ohrožujících jakost vod ze staveb do okolního terénu a podloží a následně do povrchových a podzemních vod

- a) nepropustností povrchů a konstrukcí, které přicházejí do styku se závadnými látkami,
- b) odkanalizováním, případně stavebními úpravami, znemožňujícími únik látek ze stavby vytečením, přetečením nebo splachem,
- c) umístěním nádrží na kapalná minerální hnojiva do záhytných van.³⁾

§ 6

Doplňkové zabezpečení staveb a částí staveb

Doplňkové zabezpečení staveb, vedle požadavků na jejich základní zabezpečení, se uplatňuje při jejich umísťování v oblastech se zvýšenou ochranou vod a v ochranných pásmech

- a) u skladovacích nádrží staveb pro skladování kapalných minerálních hnojiv se musí před uvedením do provozu a dále jedenkrát za 10 let provádět zkouška vodotěsnosti, která je splněna dodržením normové hodnoty,²⁾
- b) skladovací nadzemní nádrže staveb pro skladování kapalných minerálních hnojiv o objemu větším než 100 m³ musí být opatřeny indikací případných netěsností těch částí nádrže, které nelze vizuálně kontrolovat,
- c) u jímek a nádrží na skladování hnojůvky, močůvky, kejdy, silážních šťáv a u silážních věží na skladování siláže o sušině menší než 30 % se musí před uvedením do provozu a dále jedenkrát za 5 let u zemních jímek a jedenkrát za 10 let u nadzemních nádrží a věží provádět zkouška vodotěsnosti, která je splněna dodržením normové hodnoty,²⁾)
- d) jímky a nádrže pro skladování hnojůvky, močůvky, kejdy a silážních šťáv a silážní věže na skladování siláže o sušině menší než 30 % se musí opatřit kontrolním systémem monitorujícím případné netěsnosti a únik skladovaných látek,
- e) u podrostových kanálů staveb pro hospodářská zvířata s bezstelivoou technologií ustájení, u kanalizace odpadních vod, hnojůvky, močůvky, kejdy a silážních šťáv se musí před uvedením do provozu provést zkouška vodotěsnosti, která je splněna dodržením normové hodnoty,²⁾ u skladovacích a cirkulačních kanálů se pak tato zkouška musí cyklicky během provozu opakovat jedenkrát za 5 let,
- f) u silážních žlabů na skladování siláže o sušině menší než 30 % a hnojiště, u kterých je zajištěn samovolný odtok tekutých složek (silážních šťáv a hnojůvky) z jejich skladovacích prostorů, postačuje kontrola předepsané kvality stavebních prací v průběhu výstavby a před uvedením do provozu; v průběhu provozu se musí cyklicky kontrolovat povrchy s ohledem na jejich nepropustnost.

ČÁST TŘETÍ

POŽADAVKY NA ŘEŠENÍ STAVEB PRO HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA

§ 7

Společné požadavky na stavby pro hospodářská zvířata

- (1) Dispoziční, technické a provozní řešení staveb musí v souladu s použitou technologií chovu

³⁾ § 3 vyhlášky č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhlášky č. 476/1998 Sb.

- a) zajišťovat prostředí, odpovídající pohodě, užitkovosti a zdraví zvířat a poskytovat zvířatům ochranu před nepříznivými klimatickými vlivy a riziky, ohrožujícími jejich zdraví,⁴⁾⁵⁾
- b) poskytovat zvířatům podle nároků jednotlivých druhů a kategorií maximálně možnou volnost pohybu tak, aby byla zajištěna jejich pohoda a aby nedocházelo k jejich omezování způsobem, který by vedl k jejich zbytečnému utrpení nebo zranění,⁶⁾
- c) zajišťovat dostatečné osvětlení; jestliže dostupné přirozené osvětlení nenaplňuje fyziologické a etologické potřeby zvířat, musí být zvířatům zajištěno umělé osvětlení, jehož způsob instalace a intenzita nevyvolá nepřirozené dráždění,
- d) umožnit ošetřovateli zvířat denní kontrolu zdravotního stavu, kondice a pohody zvířat,
- e) umožnit ošetřovateli zvířat denní kontrolu stavu technického a technologického zařízení pro chov zvířat, především automatizovaných systémů, na nichž je závislá pohoda a život zvířat; k tomu účelu vybavit stavbu stabilním nebo mobilním zdrojem osvětlení,
- f) zabezpečit stavbu před vstupem nepovolaných osob,
- g) zabezpečit stavbu před únikem chovaných zvířat a omezit vniknutí jiných živočichů,
- h) umožnit dezinfekci, dezinsekci a deratizaci,
- i) umožnit veterinární vyšetření a ošetření, podání látek zvířatům a odběr vzorků,
- j) umožnit ve stavbě vyčlenění oddělené prostory pro zvířata vyžadující mimořádnou péči, zvířata poraněná, nemocná nebo podezřelá z nákazy,
- k) umožnit ošetřovatelům a dalším ke vstupu oprávněným osobám bezpečné provedení úkonů a činností souvisejících s chovem zvířat a údržbou stavby,
- l) umožnit minimalizaci emisí amoniaku a zápachu při současném zohlednění požadavků na pohodu zvířat.

(2) Podlahy ustájovacích prostorů

- a) musí odpovídat hmotnosti zvířat a mít protiskluzovou úpravu povrchu,
- b) roštové musí mít roštnice s odpovídající nášlapnou plochou a šířkou štěrbin podle druhu zvířat, hrany roštic musí být bez odstupů s minimálním

- převýšením roštnic a s uložením osy roštnic kolmo k nejčastější ose pohybu zvířat,
- c) nesmí způsobovat poranění nebo utrpení zvířatům při pohybu, stání nebo ležení,
- d) musí mít pohodlnou plochu pro ležení, mít nálezitý sklon a odpovídat tělesným rozměrům zvířat,
- e) u ramp, lávek a můstků pro naložení a vyložení zvířat, zřizovaných jako součást stavby, musí být opatřeny protiskluzovou úpravou povrchu a bočním hrazením, zabraňujícím pádu zvířete nebo kontejneru se zvířaty; jejich sklon nesmí přesahovat 20 stupňů, výškové nerovnosti nesmí přesahovat 0,2 m a mezery v podlaze nebo mezi dvěma podlahami musí zabránit vsunutí končetiny zvířete.

(3) Konstrukce, použité materiály a povrchová úprava staveb, zvláště pak krmné žlaby (koryta) a další zařízení, s nimiž přichází zvířata do styku, nesmí být zdravotně závadné. Všechny prvky a části stavby pro ustájení zvířat musí být konstruovány a udržovány tak, aby se nevyskytovaly ostré okraje, hrany nebo výčnělky, o něž by se mohla zvířata zranit. Nesmí být použit ostnatý drát.

§ 8

Požadavky na stavby pro hlavní druhy hospodářských zvířat

Stavby pro hlavní druhy hospodářských zvířat, stavby pro chov většího počtu hlavních druhů hospodářských zvířat a stavby pro intenzivní chov hospodářských zvířat musí, kromě požadavků na stavby pro hospodářská zvířata podle § 7, splňovat

- a) požadavky uvedené pro skot v příloze č. 1 této vyhlášky, pro prasata v příloze č. 2 této vyhlášky, pro ovce a kozy v příloze č. 3 této vyhlášky, pro drůbež v příloze č. 4 této vyhlášky a pro koně v příloze č. 5 této vyhlášky,
- b) požadavky na doprovodné stavby staveb pro hospodářská zvířata podle § 9, 10 a 11.

Dopravodné stavby staveb pro hospodářská zvířata

§ 9

Stavby pro dosoušení a skladování sena a slámy

- (1) Kapacita staveb pro dosoušení a skladování

⁴⁾ Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Vyhláška č. 286/1999 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, o zdraví zvířat a jejich ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a transportu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu, ve znění vyhlášky č. 399/2001 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb. a nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 30/1998 Sb.

sena a slámy vychází z jejich objemové hmotnosti a stanoví se podle požadavků na množství, které je třeba skladovat a dosoušet.

(2) Nejvyšší kapacita užitkového prostoru staveb a jeho částí pro dosoušení a skladování sena a slámy, podmínky skladování podle množství skladované hmoty, technické řešení ohřevu sušícího vzduchu, řešení otvorů, vrat a dveří se zřetelem na použitou technologii naskladňování a vyskladňování a bezprašné příjezdové komunikace jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾

(3) Obvodové stěny a zastřešení staveb pro dosoušení a skladování sena a slámy musí zabránit vnikání srážkových vod do skladované hmoty. Ve stavbách bez zařízení pro dosoušení smí být uskladněno seno i sláma s minimálním obsahem sušiny 84 %.

(4) Otvory pro větrání staveb pro dosoušení a skladování sena a slámy musí

- mít velikost a umístění odpovídající technologii větrání,
- splňovat podmínky bezpečnosti práce se zřetelem na technická zařízení,
- zamezit ptákům hnizdění nebo průnik do prostoru stavby.

(5) Podlaha musí zabránit pronikání vlhkosti do skladované hmoty. Příjezdové dosoušecí rošty ve stavbách s podúrovňovým uspořádáním vzduchovodů musí mít dostatečně pevnou konstrukci s dovoleným zatištěním odpovídajícím přejezdu použité naskladňovací a vyskladňovací techniky. Profily roštu musí být navrženy tak, aby se zamezilo jejich upcpávání.

(6) Ventilátory musí zajistit, aby při dosoušení poslední vrstvy ve výši 6 m neklesala rychlosť vystupujícího vzduchu ze sena a slámy pod $0,06 \text{ m.s}^{-1}$.

(7) Technické řešení staveb pro skladování sena a slámy musí umožňovat pravidelné měření teplot skladovaného materiálu.

§ 10

Stavby pro skladování chlévské mravy, hnoje, kejdy, močůvky a hnojůvky

(1) Skladovací kapacita hnojíšť, jímek a nádrží pro skladování kejdy, močůvky a hnojůvky se řídí zvláštními právními předpisy.⁷⁾ Stanoví se z produkce statkových hnojiv celkového počtu hospodářských zvířat příslušného druhu, věkové nebo hmotnostní kategorie, pro které se stavby pro skladování budují, a z produkce ostatních tekutých odpadů.

(2) Stavby pro skladování chlévské mravy, hnoje,

močůvky, hnojůvky a stavby pro skladování kejdy a ostatních tekutých odpadů musí splňovat podmínky základního a doplňkového zabezpečení staveb podle § 5 a 6 se zřetelem na produkci závadných látek.

(3) Stavby pro skladování chlévské mravy, hnoje, močůvky, hnojůvky a stavby pro skladování kejdy a ostatních tekutých odpadů musí odpovídat požadavkům na nejlepší dostupnou techniku a technologii podle zásad správné zemědělské praxe.

(4) Konstrukce staveb musí vyhovovat podmínkám agresivního prostředí. Betonové a železobetonové konstrukce musí odpovídat požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾

(5) Dno hnojíště musí mít podélný sklon v rozmezí 1,5 – 3 % směrem k hnojůvkové jímce. Podélný a příčný sklon dna manipulačních ploch se musí vytvořit tak, aby hnojůvka a kontaminovaná srážková voda odtékala do sběrných žlábků nebo kanálků a do jímky.

(6) Objízdný pás kolem hnojíště s nízkým obrubníkem, který slouží pro urovnání figury hnoje, musí mít nepropustný povrch, spádovaný v příčném směru nejméně 3 % od obrubníku na šířku objízdného pásu.

(7) Přítok hnojůvky do jímky se zajišťuje povrchovým nátkem – otevřeným plochým rigolem. Rígoly pro odvod hnojůvky musí být nepropustné, a pokud tvoří okraj hnojíště, musí být opatřeny zvýšenými obrubníky proti přívalovým vodám a rozlévání hnojůvky do okolí hnojíště.

(8) Nádrže a jímky na kejdu musí být vybaveny zařízením pro vyprazdňování a pro homogenizaci kejdy, případně musí umožňovat homogenizaci jiným způsobem. V případě skladování obsahu, který nevyžaduje homogenizaci, jako je močůvka, hnojůvka a silážní šťávy, se osadí nasávací ocelová trouba dosahující k nejnižšímu místu dna skladovacího objektu a na druhém konci ukončená přírubou pro napojení hadice nasávacího čerpadla cisternového přepravníku.

(9) Výdejná plocha nádrží a jímek na kejdu musí mít zpevněný nepropustný povrch v šířce příjezdovní vozovky a délce použitého dopravního prostředku. Po stranách je chráněna obrubníky vyvýšenými nad terén o 0,4 m a čelními nájezdými vyvýšenými proti nivěti příjezdovní komunikace jako ochrana proti přívalovým dešťovým vodám. Plocha je spádovaná do svého středu ke vpusti odkanalizované do čerpací nebo přečerpávací jímky stavby. V její blízkosti se musí zřídit výtok tlakové vody pro čištění dopravních prostředků na výdejně ploše.

(10) U staveb s větším počtem hospodářských

⁷⁾ Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění zákona č. 308/2000 Sb.
Vyhláška č. 274/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

zvířat se stavby pro skladování kejdy a ostatních tekutých odpadů navrhují v počtu nejméně dvou kusů pro jednu stavbu nebo provozní jednotku.

(11) Vypouštěcí potrubí skladovacích nádrží se musí zabezpečit proti zamrzání.

§ 11

Stavby pro konzervaci a skladování siláže a silážních štáv

(1) Skladovací kapacita staveb pro konzervaci a skladování siláže, jímek a nádrží na silážní štavy se stanoví podle potřeby siláže s přihlédnutím ke ztrátám konzervací, nakládáním a k době skladování při zvolené technice a způsobu konzervace a z produkce silážních štáv.

(2) Stavby pro konzervaci a skladování siláže o sušině menší než 30 % a stavby pro skladování silážních štáv musí splňovat podmínky základního a doplňkového zabezpečení staveb podle § 5 a 6 se zřetelem na produkci závadných látek.

(3) Konstrukce staveb musí vyhovovat podmínkám agresivního prostředí. Betonové a železobetonové konstrukce musí odpovídat požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾ Konstrukce dna a stěn silážního žlabu se provádí z mrazuvzdorného materiálu. V závislosti na klimatických podmínkách se musí konstrukce dna doplnit vrstvou izolující podloží proti působení mrazu.

(4) Vnitřní plochy silážních žlabů, silážních věží, jímek a nádrží musí být hladké s kyselinovzdorným povrchem, který je schopen vzdorovat působení organických i anorganických kyselin a zajišťuje nepropustnost závadných látek do jednotlivých vrstev konstrukce. Nátery musí být zdravotně nezávadné, pravidelně kontrolované a obnovované.

(5) Nejmenší rozdíl mezi nejvyšší hladinou podzemní vody stanovenou v hydrologickém průzkumu staveniště a nejnižším místem základové spáry silážního žlabu a jímky je 0,5 m.

(6) Pro odtok silážních štáv musí být ve dně žlabu podélné odtokové kanálky o nejmenší světlé šířce 300 mm a výše 200 mm. Žlab do šířky 12 m musí mít jeden, žlab nad 12 m šířky dva odtokové kanálky. Příčný sklon dna silážního žlabu k odtokovým kanálkům musí být nejméně 3 %. Podélný sklon dna silážního žlabu musí být nejméně 1 % ke straně, od které se začíná žlab vybírat. Způsob krytí odtokových kanálků musí umožnit odtok silážních štáv.

(7) V silážních žlabech pro siláž o sušině nad 30 % postačuje příčný a podélný sklon 1 %. V zastřešených silážních žlabech se příčný a podélný sklon nestanovuje.

(8) Skladovací a manipulační plochy silážního žlabu s výjimkou nájezdové a výjezdové rampy musí být zabezpečeny obrubníky nebo příkopy tak, aby do

nich nemohla vnikat přívalová dešťová voda nebo z nich vytékat tekutina na vodohospodářsky nezabezpečené plochy. Okraj obrubníků silážního žlabu a jímky na skladování silážních štáv musí být vyvýšen nejméně 0,4 m nad terénem.

(9) Sklon nájezdové a výjezdové rampy u žlabů musí být do 10 %. Horní hrana vjezdu musí být řešena tak, aby zamezila vnikání přívalových vod do silážního žlabu.

(10) U povrchových žlabů je sklon nájezdové a výjezdové rampy vždy větší než podélný sklon žlabu. Podél stěn silážního žlabu musí být vybudován otevřený nepropustný odtokový kanálek pro zachycování a odvod silážních tekutin do jímky. Nejménší šířka odtokového kanálku musí být 400 mm, hloubka 80 mm a sklon k jímce 1 %. Dilatační spáry konstrukce musí být řádně utěsněny.

(11) Silážní žlab bez šterbiny musí mít nepropustné dno i stěny, povrchové silážní žlaby se šterbinami pro odvod silážních tekutin ve stěnách musí mít nepropustné dno.

(12) Nejvyšší hladina užitného prostoru jímky na silážní štavy nesmí přesáhnout nejnižší část plochy silážního žlabu.

(13) Otevřené nezakryté jímky na silážní štavy musí být zajištěny proti pádu osob. Při umístění ve volném terénu mimo oplocený prostor provozní jednotky musí být oploceny.

(14) U nezastřešených silážních žlabů musí být na obvodových stěnách dvoutyčové zábradlí o výšce 1,1 m. Tam, kde by překáželo při plnění nebo vybírání, musí být odnímatelné nebo otočné.

(15) Silážní věže musí být nepropustné a chráněné proti vnikání dešťové vody.

(16) Základové konstrukce silážních věží musí odpovídat požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty²⁾ s použitím podkladů a zatežovacích údajů výrobce.

(17) Příjezdoví komunikace, manipulační plochy, případně vjezdové rampy ke stavbám pro skladování siláže musí být zpevněné, bezprašné a musí umožňovat pojezd mechanizačních prostředků. Vjezdová rampa musí být oddělena od skladovacího prostoru silážního žlabu zarošťovaným kanálem nebo žlabkem pro odvod silážních štáv a jimi kontaminovaných vod do jímky.

Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby

§ 12

Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování zrnin

(1) Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování zrnin jako trvalé halové nebo věžové stavby musí

- a) být suché, zastřešené, větratelné a čistitelné, s hladkým povrchem vnitřních stěn a podlahou chráněnou před zemní vlhkostí,
- b) umožňovat odběr vzorků pro zhodnocení kvality skladovaného zrna,
- c) umožňovat nápravná opatření v případě zvýšení teploty či zvýšení vlhkosti skladovaného zrna jeho přepouštěním, provzdušňováním, sušením nebo chlazením.

(2) Technické řešení staveb musí zajišťovat

- a) plynulost naskladnění a vyskladnění zrnin,
- b) předčítání přijímaných zrnin o výkonnosti odpovídající nejméně příjmové kapacitě, jejich sušení, čištění, kalibraci a třídění, pokud není zabezpečen příjem již předčítaných zrnin,
- c) aktivní větrání skladovacího prostoru,
- d) dálkové měření teplot skladovaných zrnin a dálkovou kontrolu zaplnění věžových staveb pro skladování,
- e) omezení prašnosti systémem odsávání, odlučování a oddělení a zachytávání odpadů z technologických linek.

(3) Vnitřní části konstrukce stavby musí mít povrch usnadňující čištění a dezinfekci s minimálním členěním, omezujícím plochy a části pro hromadění prachových částic. Svody a potrubí pro odvod srážkových vod musí být umístěny vně střešního a obvodového pláště stavby.

(4) Stěny, podlahy, okna i technologické kanály musí být řešeny tak, aby bránily vnikání ptactva a usídlení hlodavců a hmyzu.

(5) Rozměry technologických otvorů, dveří a vrat musí s ohledem na technologii manipulace, naskladňování a vyskladňování odpovídat požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾

§ 13

Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování brambor

(1) Stavba pro posklizňovou úpravu a skladování brambor musí udržovat podmínky pro dlouhodobé skladování brambor a potlačovat nežádoucí biologické procesy hlíz ve skladovacích prostorech

- a) tepelnou izolaci,
- b) větráním, zařízením pro úpravu teploty, případně relativní vlhkosti,
- c) regulací světelných podmínek.

(2) Stavba pro posklizňovou úpravu a skladování brambor musí splňovat požadavek na ochranu konstrukce proti působení vnitřního klimatu stavby, jejímž specifickým znakem je nízká teplota +2 až +15 °C, vysoká relativní vlhkost 85 až 90 % v různých fázích skladování a vysoká koncentrace CO₂.

(3) Aktivně větrané stavby pro posklizňovou úpravu a skladování brambor, jejich sekce, boxy a skladovací komory s chlazením u obvodových stěn přicházejících do styku s bramborami a stropy, střecha a podlahy do vzdálenosti 1,5 m od vnějšího obvodu stěn musí splňovat hodnoty součinitele prostupu tepla 0,35 W.m⁻².K⁻¹ v I. oblasti s minimální vnější teplotou do -15 °C a 0,30 W.m⁻².K⁻¹ ve II. oblasti s minimální vnější teplotou do -18 °C.

(4) Podlahy staveb pro posklizňovou úpravu a skladování brambor a třídíren musí být rovné, trvanlivé a odolné proti vlivu provozu motorových vozíků či silničních vozidel. Provedení podlah musí umožňovat umývání a dezinfekci. Proti přirozené zemní vlhkosti se podlahy staveb pro posklizňovou úpravu a skladování brambor zpravidla neizolují.

(5) Stavba pro posklizňovou úpravu a skladování brambor musí být vybavena zařízením pro příjem brambor, jejich třídění, skladování, ošetření a další úpravu podle konečného určení produktu, pro jeho vyskladnění a zpracování odpadu.

(6) Rozměry dopravních a manipulačních cest, dveří a vrat musí s ohledem na technologii manipulace, naskladňování a vyskladňování odpovídat požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾

§ 14

Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování ovoce a zeleniny

(1) Stavba pro posklizňovou úpravu a skladování ovoce a zeleniny musí splňovat nároky na udržení nebo i zvýšení jakosti jejich jednotlivých druhů v odpovídajících mikroklimatických podmínkách.

(2) V chladírenských prostorech se podlahy izolují proti vlhkosti, v prostorech s řízenou atmosférou musí být podlahy plynотěsné, u větraných skladovacích prostorů ovoce a zeleniny mimo cibuloviny se izolace proti zemní vlhkosti nepožaduje.

(3) Podle umístění se stavby pro posklizňovou úpravu a skladování ovoce a zeleniny dělí na

- a) zapuštěné, využívající tepelně izolační funkce okolní zeminy,
- b) nadzemní, u kterých tepelně izolační a tepelné funkce plní konstrukce, stavební prvky a technologická zařízení.

(4) Vnitřní kovové části konstrukcí a zařízení musí být chráněny proti korozivním účinkům.

(5) Obvodový a střešní plášť stavby musí splňovat mikroklimatické podmínky pro posklizňovou úpravu a skladování ovoce a zeleniny.

(6) Tepelně izolační plášť stavby musí chránit vlastní skladovací prostor shora, ze stran i zespodu.

(7) Izolace skladových prostor musí umožňovat udržování teploty podle druhu plodin.

(8) Tepelné izolace musí být chráněny parotěsnou zábranou na vnější straně izolační vrstvy a parotěsné vrstvy musí tvořit jednolitou nepřerušovanou plochu.

(9) U chladírenské komory s řízenou atmosférou musí být provedeny plynотěsné izolace, odpovídající stupni úpravy atmosféry a tato komora musí být vybavena pojistnými ventily pro vyrovnávání vnějšího a vnitřního tlaku.

Stavby pro skladování minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

§ 15

Stavby pro skladování tuhých minerálních hnojiv

(1) Podmínky skladování a nakládání s hnojivy se řídí zvláštními právními předpisy.⁷⁾

(2) Stavba pro skladování tuhých minerálních hnojiv musí zabezpečit jejich příjem vykládkou ze železničních vagonů nebo silničních nákladních vozidel, oddělené uskladnění jednotlivých druhů hnojiv do skladovacích sekcí, boxů nebo nádrží podle požadované kapacity, při respektování fyzikálně chemických vlastností skladovaných látek.

(3) Konstrukce, obvodový a střešní plášť staveb pro skladování tuhých minerálních hnojiv musí splňovat požadavky na

- jejich ochranu před účinky klimatu a před nadměrným oteplováním součástí stavby, na tepelně izolační vlastnosti a na vytvoření prostoru s požadovanými klimatickými podmínkami podle druhů skladovaných hnojiv,
- odolnost proti chemickému působení hnojiv a proti korozii,
- zamezení možnosti pyrolytického rozkladu hnojiv,
- přenos statického zatížení skladovaných substrátů a technologického zařízení podle způsobů jejich skladování a manipulace s nimi při plnění a vykladňování,
- uzavíratelnost ze všech stran a zabezpečení proti vniknutí vody a vlhkosti do skladovacích prostor,
- omezení technologických otvorů pro minimální výměnu vzduchu a omezení prašnosti,
- odolnost podlah proti zemní vlhkosti, vodě, chemickým vlivům, proti zatížení skladovanými hnojivy a mobilní technologií pro manipulaci.

(4) Konstrukce staveb pro skladování tuhých minerálních hnojiv musí být chráněna proti korozi způsobem odpovídajícím požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾

(5) Příruční pohotovostní sklad musí mít nepro-

pustnou podlahu, ukončenou zvýšeným soklem po obvodu stěn včetně dveřního prahu jako náhrada za havarijní jímkou. Musí splňovat požadavek na uložení hnojiv podle druhu a nebezpečnosti, na oddělené skladování znečištěných obalů, ochranných pomůcek, případně oděvů.

(6) Konstrukce podlah a částí stavby pro skladování tuhých minerálních hnojiv musí s výjimkou příručního pohotovostního skladu splňovat podmínky základního a doplňkového zabezpečení staveb podle § 5 a 6 se zřetelem na produkci závadných látek.

(7) Dispozice, členění stavby a technologické linky příjmu, manipulace a vykladňování hnojiv musí omezovat prašnost a znečištění uvnitř stavby a zabránit úniku prachu do vnějšího prostředí.

(8) Konstrukce staveb pro skladování tuhých, volně sypaných, jemně mletých práškových vápenatých a hořečnato-vápenatých hnojiv musí splňovat požadavky technologie a přenosu zatížení zásobníky a zařízením pro manipulaci včetně skladovaných substrátů.

(9) Požadavky na stavby pro skladování dusičnanu amonného, vícesložkových hnojiv obsahujících dusičnan amonného a vícesložkových hnojiv typu NP, NPK, případně i NK obsahujících dusík zčásti nebo zcela ve formě dusičnanu amonného se stanovují způsobem odpovídajícím požadavkům, které jsou splněny dodržením normové hodnoty.²⁾ Musí být suché a ne-podskepené. Jejich stavební konstrukce a požárně dělicí konstrukce musí být u tuhých minerálních hnojiv třídy A schopných detonační přeměny z nehořlavých hmot. Stěny, strop a podlaha skladovacího prostoru musí mít snadno čistitelnou povrchovou úpravu. Dveře musí mít otevírání ven. Podlahy nesmí mít kanály nebo otvory, musí být izolovány proti zemní vlhkosti a není dovoleno jejich krytí asfaltem nebo jinou organickou hmotou.

(10) Pro stavby pro skladování tuhých minerálních hnojiv musí být zpracován jako součást dokumentace stavby samostatný provozní řád se specifikací hygienických, provozně bezpečnostních a protipožárních předpisů.

§ 16

Stavby pro skladování kapalných minerálních hnojiv

(1) Podmínky skladování kapalných minerálních hnojiv se řídí zvláštními právními předpisy.⁷⁾

(2) Konstrukce staveb pro skladování kapalných minerálních hnojiv musí

- splňovat požadavky technologie, přenosu účinků statického a dynamického působení nádrží a zařízení včetně skladovaných hmot a musí být na vržena s ohledem na korozní prostředí včetně způsobů ochrany před chemickými vlivy,

b) zabezpečit ochranu povrchových a podzemních vod podle § 5 a 6 odpovídajícím řešením a dimenzováním ploch a kapacit nepropustných zpevněných manipulačních prostorů s kanalizací navazující na nepropustnou sběrnou jímku s havarijní vanou.

(3) Příruční pohotovostní sklad musí splňovat požadavek na uskladnění hnojiv v nádržích, nádobách nebo kontejnerech, umístěných na nepropustné podlaze, ukončené zvýšeným obrubníkem po obvodu stěn včetně dveřního prahu. Podlaha s obrubníkem plní funkci havarijní jímky o objemu, který musí odpovídat objemu největší skladovací nádrže, nádoby nebo kontejneru.

(4) Pro stavby pro skladování kapalných minerálních hnojiv musí být zpracován jako součást dokumentace stavby samostatný provozní řád se specifikací hygienických, provozně bezpečnostních a protipožárních předpisů.

§ 17

Stavby pro skladování přípravků na ochranu rostlin

(1) Technické řešení staveb pro skladování přípravků na ochranu rostlin a podmínky skladování vyházejí z druhů skladovaných přípravků na ochranu rostlin a požadované kapacity⁸⁾ těchto staveb.

(2) Konstrukce staveb pro skladování přípravků na ochranu rostlin s výjimkou příručních pohotovostních skladů musí splňovat podmínky základního a doplňkového zabezpečení staveb podle § 5 a 6 se zřetelem na přítomnost závadných látek.

(3) Stavební řešení staveb pro skladování přípravků na ochranu rostlin musí zahrnovat

- a) úsek příjmu a vyskladnění přípravků na ochranu rostlin pro příjem ze silničních vozidel, zpravidla jako zastřelenou manipulační plochu s rampou a záhytným havarijním prostorem,
- b) úsek skladování přípravků na ochranu rostlin pro oddělené skladování jednotlivých druhů přípravků,
- c) úsek pomocných a hygienických provozů individuálně dle rozsahu stavby.

(4) Podlaha musí být nepropustná pro kapaliny, odolná proti chemickým účinkům uskladněných přípravků a s povrchem umožňujícím snadné čištění a vysádování do samostatné bezodtokové jímky.

(5) Kanalizační systém musí být řešen jako oddě-

lený pro srážkové, splaškové a odpadní vody kontaminované přípravky.

(6) K zadržení a zachycení jakékoli vylité kapaliny musí být stavba pro skladování přípravků na ochranu rostlin vybavena havarijní a záhytnou jímkou, které musí být zabezpečeny proti přítoku srážkové vody z okolních ploch a proti pronikání podzemní vody.

(7) Havarijní jímku uzavřené stavby pro skladování přípravků na ochranu rostlin tvoří nepropustná podlaha místnosti, nepropustný sokl stěn a zvýšený práh ve vstupních otvorech s nájezdnymi rampami. Musí být dimenzována na 10 % celkového objemu skladovaných kapalin, nejméně však na celý objem jednoho největšího skladovaného obalu.

(8) Záhytná jímka musí být provedena tak, aby zachytily kapalinu unikající v důsledku netěsnosti obalu, kontejneru nebo technologického zařízení a musí být napojena na jímku havarijní.

(9) Příruční pohotovostní sklad musí být opatřen nepropustnou podlahou, ukončenou zvýšeným soklem po obvodu stěn včetně dveřního prahu jako náhrada za havarijní jímku. Technické a dispoziční řešení musí umožňovat uložení přípravků přehledně a odděleně podle druhu nebezpečnosti v přepravních obalech, kontejnerech a nádobách, oddělené ukládání znečištěných obalů, ochranných pomůcek, případně oděvů.

(10) Pro stavby pro skladování přípravků na ochranu rostlin musí být zpracován jako součást dokumentace stavby samostatný provozní řád se specifikací hygienických, provozně bezpečnostních a protipožárních předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

(1) Projektová dokumentace staveb, která byla zpracována a podána stavebnímu úřadu ke stavebnímu řízení podle dosavadních předpisů, se použije i po nabytí účinnosti této vyhlášky s výjimkou neobohacených klecových systémů, jimiž nesmí být stavby pro druhé od 1. ledna 2003 vybavovány.

(2) Stavby pro prasata, které existují ke dni účinnosti této vyhlášky, musí nejpozději do konce prosince roku 2012 odpovídat požadavkům obsaženým v příloze č. 2 „Požadavky na stavby pro prasata“, část „2. Plochy

⁸⁾ Zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 409/2000 Sb. a zákona č. 314/2001 Sb.

Vyhláška č. 84/1997 Sb., kterou se upravuje registrace přípravků na ochranu rostlin a zacházení s nimi a technické a technologické požadavky na mechanizační prostředky na ochranu rostlin a jejich kontrolní testování, ve znění vyhlášky č. 120/1999 Sb. a vyhlášky č. 42/2001 Sb.

podlah podle živé hmotnosti“, část „3. Plochy podlah a jejich členění podle velikosti skupiny“, část „4. Kotec pro skupinové ustájení prasnic a prasniček v období od 4 týdnů po zapuštění do 1 týdne před očekávaným oprasením“, část „5. Kotec pro kance“, část „7. Rozměry roštů u betonových roštových podlah pro skupinový chov prasat“, část „19. Úroveň hluku“ a část „20. Intenzita osvětlení stáje“.

(3) Stavby pro drůbež nesmí být od 1. ledna 2012 neobohacenými klecovými systémy vybaveny.

§ 19 Účinnost

(1) Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 2002.

(2) V příloze č. 2 „Požadavky na stavby pro prasata“, část „2. Plochy podlah podle živé hmotnosti“, část „3. Plochy podlah a jejich členění podle velikosti skupiny“, část „4. Kotec pro skupinové ustájení prasnic a prasniček v období od 4 týdnů po zapuštění do 1 týdne před očekávaným oprasením“, část „5. Kotec pro kance“, část „7. Rozměry roštů u betonových roštových podlah pro skupinový chov prasat“, část „19. Úroveň hluku“ a část „20. Intenzita osvětlení stáje“ nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

(3) V příloze č. 4 „Požadavky na stavby pro drůbež“, část „2. Neobohacené klecové systémy“ pozbyvá platnosti 31. prosince 2002.

Ministr:

Ing. Fencl v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 191/2002 Sb.

Požadavky na stavby pro skot

1. Rozměry stání, boxů, loží (leháren) a kotců

Kategorie skotu	Ustájení - věková kategorie	Stání, box		Skupinový kotec		
		minimální		šířka krmného místa (mm) ⁷⁾	hloubka krmiště (mm) ⁶⁾	
		délka (mm)	šířka osově (mm)			
krávy	stelivové vazné	krátké stání	1900	1100		
		střední stání	2300	1100		
		porodní stání ²⁾	2500 ¹⁾	1125 ¹⁾		
		porodní stání rozšířené ³⁾	2500	2200		
	stelivové a bezstelivové volné	kombinovaný box	1750	1100		
		boxové lože	2300	1125 ¹⁾		
	stelivové volné	skupinový kotec se stlanou lehárnou			5,00	2800
		porodní kotec pro volné telení			9,00	2800
telata	stelivové volné	individuální box	do 14 dnů věku	1200	1000	
			do 90 dnů věku	1700	1000	
		venkovní individuální box-krytá část	1400	1100		
		výběh od prvních dnů do odstavu	1400	1100		
	stelivové a bezstelivové volné	boxové lože	do 6. měs. věku	1600	700	
		skup.kotec se stlanou lehárnou	do 3.měs.věku ⁴⁾		1,50	350
	stelivové volné		do 6.měs.věku		1,80	430
jalovice	stelivové a bezstelivové volné	boxové lože	do 11.měs.věku	1700	750	
			do 18.měs. věku	1800	900	
			do 24.měs. věku	2000	1050	
	stelivové volné	skupinový kotec se stlanou lehárnou	do 11.měs.věku		2,10	500
			do 18.měs.věku		2,85	600
			do 24.měs.věku		3,75	640
	bezstelivové volné	skupinový kotec s roštovou podlahou	do 11.měs.věku		1,35	500
			do 18.měs.věku		1,90	600
			do 24.měs.věku		2,30	640
skot ve výkrumu (býci)	stelivové volné	skupinový kotec se stlanou lehárnou	do 350 kg ž.hm.		2,20	500
			do 550 kg ž.hm.		3,00	600
			nad 550 kg ž.hm.		3,50	640
	bezstelivové volné	skupinový kotec s roštovou podlahou	do 350 kg ž.hm.		1,40	500
			do 550 kg ž.hm.		1,90	600
			nad 550 kg ž.hm.		2,30	640

Vysvětlivky k tabulce:

- 1) Při modernizaci stáje, kdy dané rozměry a modulová síť s vnitřními podporami neumožňují jiná řešení, je možná délka stání 2000 mm a šířka stání 1125 mm.
- 2) Porodní stání při délce 2000 mm v kombinaci s mobilním odklizem chlévské mrvy má sníženou kališťovou chodbu oproti zadní části stání nejvýše v rozmezí 50 - 80 mm.
- 3) Porodní stání rozšířené může být vytvořeno spojením se sousedním neobsazeným porodním stáním.
- 4) V období mléčné výživy pro skupinové ustájení a individuální napájení telat.
- 5) Rozumí se užitná plocha lože (lehárny), tj. plocha využívaná k lezení (bez plochy za podelným hrazením mezi ložem a krmištěm a bez plochy ochranného stupně u podelných stěn stájí).
- 6) Hloubkou krmiště se rozumí rozměr snížené části včetně předpožlabnickového schůdku, avšak bez části lože za podelným hrazením mezi ložem a krmištěm ve směru do krmiště. Je-li v jedné řadě ustájeno více věkových kategorií zvířat, musí hloubka krmiště odpovídat nejstarší věkové kategorii.
- 7) Šířka krmného místa platí pro krmení 1 : 1.

2. Rozměry krmných žlabů a počet napáječek pro skot

Rozměry (mm)	Krávy		Jalovice		Skot ve výkrmu,		Telata	
	ustájení		volné ustájení měsíce věku		volné ustájení ž.hmotnost (kg)		měsíce věku	
	volné	vazné	do 18	do 24	do 350	nad 350	do 3	do 6
šířka žlabu vč. požlabnice ¹⁾	min.	800		650	750	650	750	400 500
šířka sdruženého žlabu včetně požlabnice ¹⁾	min.	1300		1000	1100	1000	1100	800 900
šířka průjezdného krmného stolu bez zadních požlabnic ¹⁾	min.	3600-oboustranný 3200-jednostranný		3600 - oboustranný 3200 - jednostranný				-
šířka žlabu vč. požlabnic s průjezdnou chodbou ¹⁾	min.	3800		3600				3600
výška přední hrany žlabu nad úrovní stání	střední stání a volné ustájení krátké stání a komb. boxy	max.	600	500	500	550	500	550
výška dna žlabu nad úrovní stání			300	300	nepoužívá se			
výška horní hrany napáječky nebo napajedla nad úrovní stání	střední stání a volné ustájení krátké stání a komb. boxy	min.	70		70			100
počet zvířat	na 1 napáječku na 1 bm napajedla		max. (ks)	8 30	2 -	nepoužívá se		
						-		
						40		

Vysvětlivka k tabulce:

1) Maximální tloušťka požlabnice 100 mm.

3. Rozměry hrazení kotců u staveb pro skot

Rozměry (mm)		Krávy	Telata	Jalovice	Skot ve výkrmu
výška hrazení kotců nad podlahou ¹⁾	minimálně	1400	1100	1400	1400
výška spodní tyče hrazení kotců a výběhu nad podlahou		350	200	250	250
vzdálenost ostatních vodorovných tyčí hrazení od sebe	maximálně	440	275	360	360
světlé vzdálenosti svislých tyčí při žebříkovém typu hrazení		150	120	140	140

Vysvětlivka k tabulce:

1) Při ustájení na hluboké podestýlce se celková výška hrazení rozumí od úrovně podlahy krmíště a v loži od nejvyšší úrovně podestýlky.

4. Hrazení mezi krmíštěm a ložem musí být umístěno nejdále 150 mm od sníženého krmíště směrem do prostoru lehárny. Hrana přechodu mezi ložem a krmíštěm musí být 200 mm vysoká, s výjimkou individuálních porodních kotců na spádovém loži, do nichž se předpokládá vjezd prostředku pro vyhrnutí mrvy po ukončení porodu.

5. Rozměry betonových roštů

Kategorie skotu	Šířka nášlapné plochy roštnice (mm)	Šířka mezery mezi rošnicemi (mm)
dojnice	140	40
telata do 6 měs. věku	80	25
jalovice	120	30
skot ve výkrmu	120	35

6. Požadavky na řešení roštů u roštových podlah, zarošťovaných krmišť nebo pohybových chodeb:

- pevné uložení v jedné rovině se zachováním stejné mezery podél styčné plochy dvou roštů,
- bez ostrých hran, aby se zvířata neporanila,
- rovná nášlapná plocha a mezery umožňující účinné propadávání a prošlapávání výkalů a zamezující otlakům a zranění zvířat,
- jsou z materiálu s malou obrusností a odolávají stájovému prostředí.

7. Minimální plocha čekacího prostoru shromaždiště před a po dojení je $1,4 \text{ m}^2 \cdot \text{ks}^{-1}$.

8. Sklonové a výškové úpravy podlah staveb pro skot

Ukazatel	Měrná jednotka	Krávy	Telata do 6 měs.věku	Jalovice	Skot ve výkrmu
		maximálně			
sklon podlahy boxu a stání podélný	%	2	3	2	5
sklon plné podlahy lehárny příčný	%	5	5	5	5
sklon podlahy spádového lože s vysokou podestýlkou ke krmišti	%	7	10	10	10
sklon krmiště příčný ¹⁾	%	2	2	2	2
sklon močůvkových žlábků podélných	%	2	2	2	3
hloubka podlahy lehárny ve volné stáji s hlubokou podestýlkou oproti podlaze krmiště	mm	700	500	700	700

Vysvětlivka k tabulce:

1) U krmiště s roštovou podlahou a u krmiště ploché stlané stáje příčný a podélný sklon 0 %.

Poznámka k tabulce:

Sklony podlah a močůvkových žlábků musí navazovat na vnitřní kanalizaci stáje. Odkanalizování se nepožaduje u podlah s hlubokou podestýlkou, kde je zaručena dávka steliva min. 7 kg na DJ a den a v kotcích s pevnou podlahou lehárny, kde je zaručena dávka steliva min. 3,5 kg na DJ a den.

Požadavky na stavby pro prasata

1. Plochy podlah kotců a boxů k ustájení prasat

Stáj (oddělení)	Technologický systém ustájení		Plocha lože minimálně ($m^2 \cdot ks^{-1}$)	Plocha kotce minimálně ($m^2 \cdot ks^{-1}$)
pro prsnice zapouštěné a březí	v boxu		1,2	-
	v boxovém kotci	v boxu	1,2	-
		včetně společné části	-	1,9
	ve skupinovém kotci	s odděleným kalištěm	1,2	-
pro prsnice vysokobřezí, rodící a kojící	v porodním kotci	s trvalým boxem	1,4	-
		včetně společné části (bezstelivový provoz)	-	3,3
	ve skupinovém kotci	s dočasným boxem	1,6	-
		včetně společné části (stelivový provoz)	-	5,7
pro selata v dochovu	ve skupinovém kotci	s bezstelivovým provozem nebo s denním podestýláním podle hmotnosti selat	do 10 kg	0,15
			10 až 20 kg	0,20
			20 až 35 kg	0,32
		s hlubokou podestýlkou pro selata s hmotností do 35 kg	0,58	+ krmiště
pro výkrm prasat	ve skupinovém kotci	s bezstelivovým provozem nebo s denním podestýláním podle hmotnosti prasat	30 až 50 kg	0,4
			50 až 85 kg	0,55
			85 až 110 kg	0,7
		s hlubokou podestýlkou při hmotnosti prasat do 110 kg	1	-
odchov prasniček a kanečků	ve skupinovém kotci	s bezstelivovým provozem nebo s denním podestýláním podle věku	kanečci do 5 měsíců	0,8
			kanečci od 5 do 10 měsíců	1,5
		na hluboké podestýlce podle věku	prasničky do 6 měsíců	0,75
			kanečci do 5 měsíců	0,9
kanci	v individuálním kotci	na hluboké podestýlce podle věku	kanečci od 5 do 10 měsíců	1,7
			prasničky do 6 měsíců	0,9
				+ krmiště

Poznámky k tabulce:

- Uvedené plochy se rozumí bez koryt, ale včetně sesypných krmítek.
- U kotců dělených na plná lože a kaliště jsou plochy kaliště navíc k plochám loží (u selat min. $0,1 m^2$ na kus, u výkrmu min. $0,2 m^2$ na kus).
- Další údaje o plochách kotců pro jednotlivé kategorie prasat jsou uvedeny v následujících tabulkách. U systému ustájení na hluboké podestýlce je navíc plocha pevného krmiště.

2. Plochy podlah podle živé hmotnosti

Kategorie prasat ve skupinovém kotci	Živá hmotnost (kg)	Minimální neomezená, využitelná plocha podlahy ($m^2 \cdot ks^{-1}$)
Odstavená selata, chovná prasata a prasata ve výkrmu (mimo zapuštěných prasniček a prasnic)	do 10	0,15
	přes 10 do 20	0,20
	přes 20 do 30	0,30
	přes 30 do 50	0,40
	přes 50 do 85	0,55
	přes 85 do 110	0,65
	více než 110	1,00

3. Plochy podlah a jejich členění podle velikosti skupiny

Kategorie prasat ve skupinovém kotci		Celková minimální neomezená, využitelná plocha podlahy ($m^2 \cdot ks^{-1}$)	Z toho minimální pevná plocha podlahy v celku, z níž max. 15 % je rezervováno pro odvodňovací otvory ($m^2 \cdot ks^{-1}$)
Zapuštěné prasničky	skupina 6-39 ks	1,64	0,95
	skupina méně než 6 ks	1,80	
	skupina 40 a více ks	1,48	
Prasnice	skupina 6-39 ks	2,25	-
	skupina méně než 6 ks	2,48	
	skupina 40 a více ks	2,03	
	březí	-	1,3

4. Kotec pro skupinové ustájení prasnic a prasniček v období od 4 týdnů po zapuštění do 1 týdne před očekávaným oprasením musí mít strany dlouhé nejméně 2,8 m. Kotec v němž je chováno méně než 6 zvířat, musí mít strany dlouhé nejméně 2,4 m. Ve stavbách pro méně než 10 prasnic mohou být v uvedeném období chovány prasnice individuálně za předpokladu, že se mohou v kotci snadno otáčet.

5. Kotec pro kance. Neomezená plocha podlahy pro dospělého kance musí být alespoň $6 m^2$. Při použití kotce také pro připoštění musí být plocha podlahy alespoň $10 m^2$. V kotci nesmějí být žádné překážky.

6. Rozměry roštů

Kategorie prasat	Šířka roštnice minimálně (mm)	Šířka mezery maximálně (mm)
prasnice a kanci	80	25
prasnice v porodním kotci	část pro prasnice	80
	část pro selata	18
selata v dochovu do 35 kg	18	11
prasničky a kanečci v odchovu	60	15
prasata ve výkrmu	60	20

7. Rozměry roštů u betonových roštových podlah pro skupinový chov prasat

Kategorie prasat	Šířka roštnice minimálně (mm)	Šířka mezery maximálně (mm)
selata	50	11
odstavená selata	50	14
běhouni	80	18
zapuštěné prasničky a prasnice	80	20

8. Rozměry ustájení zapuštěných a březích prasnic

Ukazatel	minimálně	Box ¹⁾	Skupinový kotec	Boxový kotec
délka boxu	mm	640	-	640
šířka boxu ²⁾	mm	1850 ³⁾		1200 ²⁾ 1850 ³⁾
šířka lože	mm	-	1900	
šířka kaliště	mm	650 ⁴⁾	1050	1650 ⁴⁾
výška hrazení	mm	950	950	950
délka koryta na kus	mm	375	450	375
šířka koryta	mm	350	350	350
výška krmné hrany koryta	mm	250	250	250
výška napáječky miskové	mm	250	250	250
výška napáječky hubicové šikmé ⁵⁾	mm	550	550	550
sklon lože v %	%	3 ⁶⁾	3	3 ⁶⁾

Vysvětlivky k tabulce:

- 1) Boxy se u bezstrelivového ustájení řeší jako průchozí.
- 2) Při otevřeném boxu.
- 3) Při uzavření boxu zadní zábranou.
- 4) Z toho zasahuje kaliště do uzavřeného boxu max. 650 mm.
- 5) Výška napáječky hubicové vodorovné je o 50 mm nižší.

- 6) 300 mm za korytem změna sklonu lože na 5 % směrem ke krmné chodbě.
 7) Šířka kotce měřená od krmné hrany koryta.

9. Rozměry ustájení vysokobřezích, rodících a kojících prasnic

Ukazatel	minimálně	Porodní kotec pro odstav selat ve 28 až 35 dnech věku		
		bezsteliový		steliovový s rovným boxem
		s rovným boxem	se šikmým boxem	
délka kotce /z toho délka příkrmiště	mm	1800/700 ¹⁾	1800	2000
délka boxu pro prasnici	mm	650	650	650 ²⁾
šířka kotce ³⁾	mm	2150 ³⁾	1950 ³⁾	2300
výška hrazení pro prasnici	mm	950	950	950
výška hrazení pro selata	mm	500 ⁴⁾	500 ⁴⁾	500
délka koryta	mm	375	375	375
šířka koryta	mm	350	350	350
výška krmné hrany koryta	mm	250	250	250
výška nap. miskové pro prasnici	mm	250	250	250
výška nap. hubicové šikmé pro prasnici ⁵⁾	mm	550	550	550
výška nap. miskové pro kojená selata	mm	100 ⁵⁾	100 ⁵⁾	100
výška nap. hubicové šikmé pro kojená selata ⁶⁾	mm	180	180	180
sklon lože	%	3 ⁷⁾	3 ⁷⁾	3

Vysvětlivky k tabulce:

- Při odstavu selat v 21 dnech je délka kotce min. 1550 mm, z toho příkrmiště 500 mm.
- U steliových porodních kotců se zřizuje box pro prasnici s otevíranou bočnicí.
- Délka osy prostoru pro prasnici v boxu je u rovných i šikmých kotců min. 2150 mm včetně 150 mm zábrany proti zalehnutí.
- Z toho příčné stěny mezi kotci min. do výšky 400 mm plné. Průlez pro selata mezi boxem pro prasnici a příkrmištěm je v celé šířce kotce vysoký v rozmezí 220 - 250 mm.
- Napáječku pro selata se umísťuje v zadní části kotce nad roštem.
- Výška hubicové napáječky vodorovně je pro prasnice a selata nižší o 50 mm.
- 300 mm za korytem změna spádu lože na 5 % směrem ke krmné chodbě u kotců, kde pás podlahy je plný, nikoliv rošťový.
- Šířka kotce měřená od krmné hrany koryta.

10. Rozměry ustájení selat v dochovu do živé hmotnosti 35 kg

Ukazatel	minimálně	Krmení ze sesypného krmítka	
		Kotec vyvýšený rošťový nebo klec ¹⁾	Kotec s ložem a kalištěm
šířka kotce minimálně	mm	1200	1500
výška hrazení	mm	800 ²⁾	800
délka sesypného krmítka na kus ³⁾	mm	160 ³⁴⁾	160
výška krmné hrany sesypného krmítka ⁵⁾	mm	140	140
výška napáječky miskové	mm	180	180
výška napáječky hubicové šikmé ⁶⁾	mm	300	300
výška hrany lože nad kalištěm	mm	-	20
Sklon lože	%	-	3-5

Vysvětlivky k tabulce:

- Plná část podlahy musí zaujmout min. 1/3, max. až 1/2 celkové plochy kotce nebo klece.
- U klecí tvorí hrazení výška konstrukce klece.
- U sesypného krmítka musí být pás plné podlahy v šíři minimálně 200 mm. Na jedno krmné místo sesypného krmítka skupinového případají max. 4 selata, na jednomístné zvlhčovací krmítko max. 12 selat.
- Při krmení z koryt činí délka krmné hrany na kus min. 200 mm.
- Pro počáteční období dochovu je nutno zachovat výšku krmné hrany max. 140 mm.
- Výška napáječky vodorovně je nižší o 50 mm.

11. Rozměry ustájení chovného a plemenného materiálu

Ukazatel	minimálně	Prasničky a kanečci		Kanci
		do 5 měs. ¹⁾	nad 5 měs. ²⁾	
šířka lože	mm	1400	1850	2000
šířka kaliště	mm	650	800	1050
výška hrazení	mm	950	950	1300
délka koryta na kus	mm	250	350	370
šířka koryta	mm	300	300	350
výška krmné hrany koryta	mm	200	220	250
výška napáječky miskové	mm	250	350	350
výška napáječky hubicové šikmě ³⁾	mm	400	450	700
sklon lože	%	3	3	3

Vysvětlivky k tabulce:

- 1) Předpokládaná hmotnost od 25 do 70 kg.
- 2) Předpokládaná hmotnost od 70 do 130 kg.
- 3) Výška napáječky hubicové vodorovně je o 50 mm nižší.

12. Úroveň hrany lože kotce musí být proti úrovni povrchu kaliště (roštu) u bezstelivových podlah výše o 40 mm, u stelivových systémů o 100 mm. U roštových kotoù a boxů musí být hrana plné podlahy proti úrovni roštové části výše o 10 mm. U výkrmu prasat na hluboké podestýlce musí být úroveň krmiště proti podlaze lože výše min. o 800 mm, je-li životnost podestýlky uvažována pro celou dobu výkrmu. Tento požadavek neplatí pro kompostovanou (fermentovanou) hlubokou podestýlkou.

13. Rozměry ustájení prasat ve výkrmu

Ukazatel	minimálně	Kotec pro krmení		
		z koryta kruhového	z koryta podélného	kotec s ložem a kalištěm
délka kotce	mm	2250	-	-
šířka kotce	mm	3100	-	1850
vzdálenost osy dávkovače od uličky	mm	1100	-	-
vzdálenost osy dávkovače od kaliště	mm	1200	-	-
šířka lože	mm	2300	1700	-
výška hrazení	mm	950	950	950
délka koryta na kus	mm	¹⁾	300	300
šířka koryta	mm	-	300	300
výška krmné hrany koryta	mm	250	220	220
výška napáječky miskové	mm	250	250	250
výška napáječky hubicové	mm	450	450	450
sklon lože	%	3	3	-

Vysvětlivky k tabulce:

- 1) U kruhového koryta musí být délka oblouku na obvodu talíře min. 220 mm na kus.
- 2) U roštového kotce s podélným korytem musí být pás plné podlahy za korytem široký min. 600 mm.

14. Světlé šírky přeháněcích uliček pro jednotlivé kategorie prasat

Rozměry	mínimálně (mm)
vysokobřezí prasnice: z boxů nebo do boxů porodních kotců	1000
ostatní prasnice	850
dochov selat - ustájení v kotcích	650
dochov selat - ustájení ve vícepodlažních bateriích klecí	800
výkrm prasat	650
prasničky	800
kanci	950

Poznámka k tabulce:

Světlou šírkou je rozměr mezi okraji přesahujících dílů hrazení do uličky (sloupky, koryta).

15. Rozměry mycího boxu

Rozměry	minimálně (mm)
šířka	650
délka	1800
výška	950

Poznámka k tabulce:

Pro mytí, desinfekci a prohlídku vysokobřezích prasnic před jejich ustájením v porodním oddělení se zřizují průchozí mycí boxy situované mimo vlastní ustájovací prostor. Boxy musí být oboustranně přístupné a uzavíratelné. Jeden mycí box je určen maximálně pro 60 přeháněných prasnic.

16. Mezery hrazení kotců (podle výšky hrazení kotců nad podlahou)

Kategorie prasat	Při výšce hrazení nad podlahou (mm)	Světlá šířka hrazení mezery maximálně (mm)	
		vodorovné prvky	svíslé prvky
sající selata	do 500	plné	nepřipoští se
vysokobřezí, rodící a kojící prasnice v boxu porodního kotce	700 ¹⁾	150	90
	nad 700	200	
zapouštěné a březí prasnice, kanci a prubíři	500 ²⁾	100	90
	500-800	150	
	nad 800	200	
dochov selata	500	65	55
	500-800	90	
výkrm prasat, odchov plemenných zvířat	500	80	70
	500-750	100	
	nad 750	150	

Vysvětlivky k tabulce:

- 1) Výška mezery spodní trubky fixační zábrany musí být v rozmezí 220-250 mm od podlahy.
- 2) U boxů musí být mezera u podlahy max. 160 mm.

17. Plocha tvrdých výběhů pro prasata

Kategorie prasat	minimálně ($m^2 \cdot ks^{-1}$)
zapouštěné a březí prasnice	2
plemenná zvířata do 6 měsíců	1
plemenná zvířata 6 až 12 měsíců	2
plemenní kanci	10

18. Rozměry průlezů pro prasata

Rozměr	minimálně (mm)
šířka	600
výška	900

19. Úroveň hluku: v části stavby pro ustájení prasat je třeba zamezit stálé úrovni hluku ve výši hodnotu 85 dBA. Musí být zamezeno stálému nebo náhlému hluku.

20. Intenzita osvětlení stáje musí být nejméně 40 luxů po dobu minimálně 8 hodin denně.

Požadavky na stavby pro ovce a kozy

1. Ustájovací plochy pro ovce a kozy

Druh a kategorie zvířat	Minimální plocha ($m^2 \cdot ks^{-1}$)	
	ovce	kozy
bahnice/koza	1,2	1,5
bahnice + 1 jehně do odstavu	1,5	2,0
bahnice + 2 jehnata do odstavu	2,0	2,5
mlád'ata do odstavu	0,25	0,35
mlád'ata ve výkrmu do 25 kg	0,4	0,5
mlád'ata v odchovu do 1 roku	0,8	0,8
plemeníci	- individuální kotec	4,0
	- skupinový kotec	3
pastevní přístřešek / 1 kus podle věku	0,8	0,8

Poznámka k tabulce:

Bahnice a kozy jsou ustájeny ve skupinových kotcích, pouze v období porodů a kojení mláďat je část matek ustájena v individuálních kotcích po dobu 2 – 5 dnů. Pro jehnata a kůzlata do odstavu se zřizují školky, které probíhačkou přímo navazují na skupinové kotce pro matky. Mezera – spodní otvor v hrazení - musí mít výšku 400 mm, šířku 170 mm a kotec je uzavíratelný. Ostatní kategorie ovcí a koz – mlád'ata v odchovu a výkrmu, plemeníci – jsou ustájeny ve skupinových nebo individuálních kotcích při dodržení rozměrových a funkčních parametrů podle jejich nároků.

2. Podlahy:

- plné podlahy (pro ustájení na hluboké nebo dočasné podestýlce), roštové podlahy (s podrošťovými kanály pro bezstelivové ustájení), i kombinované pro oba druhy ustájení musí zamezovat pronikání zemní vlhkosti do stájového prostoru a odpadů z chovu do podloží stavby, odolávat výkalům, moči a desinfekčním prostředkům,
- podlahy v příslušenství staveb (čekárna před dojením, dojírna, sýrárna, místo pro veterinární ošetření a zákroky) musí být snadno čistitelné a dezinfikovatelné.

3. Při ustájení na roštových podlahách musí být použity rošty, které:

- mají rovnou nášlapnou plochu, minimální šířku roštice 50 mm, minimální šířku mezery mezi roštnicemi 15 mm, (maximální šířka mezery mezi roštnicemi pro jehnata je 18 mm a pro dospělé kategorie 22 mm),
- odolávají agresivitě ustájovacího prostředí,
- zabezpečují dokonalé propadávání a prošlapávání výkalů,
- nezpůsobuje zvířatům otlaky anebo jiné poranění.

4. Stěny v dojírně, sýrárně a v prostoru pro veterinární zákroky musí být omývatelné.

5. Rozměry technologických prvků staveb pro ovce a kozy

Rozměry (mm)		Jehnata do 6 měsíců	Ročky a bahnice	Berani	Kůzlata	Kozy	Kozlí
jesle	výška	maximálně	700	700	1100	1000	1500
	šířka		700	900	900	400	600
vzdálenost příček		minimálně	80	80	80	80	80
	délka žlabu na kus		150	350	500	150	350
	šířka žlabu včetně požlabnice		400	550	550	400	500
	šířka sdrůženého žlabu		500	600	600	500	600
	Hloubka žlabu		150	250	250	150	250
výška hrany žlabu - ze stáje			250	500	500	250	700
	- z chodby		550	550	550	550	550
	výška horní hrany napáječky		250	500	500	250	700
výška žlabové zábrany nad krmnou hranou		maximálně	150	300	300	150	300
	výška hrazení celkem		800	1000	1500	1000	1200
mezery mezi tyčemi hrazení		vodorovné tyče od podlahy 70-100-100-150-200 a dále po 250			rozteč svislých tyčí 80		
počet zvířat na napáječku (ks)		40	40	10	40	30	10

6. Plochy výběhu

Kategorie ovcí a koz	minimálně ($m^2 \cdot ks^{-1}$)
bahnice a kozy	1
jehnice a kozičky	1
beran a kozel plemenný	10
beran a kozel chovný	2

Poznámka k tabulce:

Oplocení výběhu pro kozy musí mít výšku minimálně 1,2 m, pro kozly 1,5 m s dostatečným zajištěním celé výšky (minimálně 3 linie vedení ohradníků nebo břevna). Oplocení pro ovce na pastvě musí mít výšku minimálně 0,9 m, se dvěma až třemi liniemi vedení ohradníku.

Požadavky na stavby pro drůbež

1. Počet kusů drůbeže na 1 m² podlahové plochy při chovu na podestýlce

Druh drůbeže a věková kategorie	Měrná jednotka	Maximální počet	
		masný typ	nosný typ
slepice	kuráta	do 2 týdnů (ks.m ⁻²)	20
		do 8 týdnů (ks.m ⁻²)	15
		do 14 týdnů (ks.m ⁻²)	12
	kurice od 12 týdnů do pohlavní dospělosti (ks.m ⁻²)		7
	kohoutci od 12 týdnů do pohlavní dospělosti (ks.m ⁻²)		3
	nosnice - užitkový chov (ks.m ⁻²)		-
	slepice-chovné (včetně kohoutů) (ks.m ⁻²)		5
	výkrm brojlerov. kuřat	do 2 týdnů (ks.m ⁻²)	40
		do 5 týdnů (ks.m ⁻²)	22
		nad 5 týdnů (ks.m ⁻²)	15 nebo 34 kg ž.hm.m ⁻²
krůty	výkrm krůt	do 2 týdnů (kg.m ⁻²)	20
		do 6 týdnů (kg.m ⁻²)	30
		do 17 týdnů (kg.m ⁻²)	40
		do 24 týdnů (kg.m ⁻²)	45
	chov střed. typ	do 2 týdnů (ks.m ⁻²)	20
		do 8 týdnů (ks.m ⁻²)	10
		do 14 týdnů (ks.m ⁻²)	5
		krůty (ks.m ⁻²)	2,5
	krocanci (ks.m ⁻²)		1,5
	chov těžký typ	do 2 týdnů (ks.m ⁻²)	15
		do 8 týdnů (ks.m ⁻²)	10
		do 14 týdnů (ks.m ⁻²)	3
		krůty (ks.m ⁻²)	1,5
	krocanci (ks.m ⁻²)		1
kachny	kachňata	do 2 týdnů (ks.m ⁻²)	20
		do 4 týdnů (ks.m ⁻²)	15
		do 7 týdnů (ks.m ⁻²)	7
	kachny chovné (ks.m ⁻²)		3
husy	housata	do 3 týdnů (ks.m ⁻²)	10
		do 6 týdnů (ks.m ⁻²)	6
		do 8 týdnů (ks.m ⁻²)	2
		nad 8 týdnů (ks.m ⁻²)	2
	husy (ks.m ⁻²)		2

Poznámka k tabulce:

Určujícím parametrem zatížení plochy při chovu na podestýlce je maximální věková hranice nebo maximální dosažená živá hmota drůbeže. Hustota osazení se dále upřesňuje podle doporučení dodavatele zvířat.

2. Neobohacené klecové systémy

2.1. Počet kusů drůbeže na 1 m² podlahové plochy

Druh drůbeže a věková kategorie	Maximální počet kusů na 1 m ² podlahové plochy klece
kuřata do 2 týdnů	80
do 6 týdnů	60
do 8 týdnů	50
do 12 týdnů	40
kuřice od 13. týdne do 17 týdnů	25
nosnice – užitkové chovy	18

Poznámka k tabulce:

Jmenovitý výkon větracího zařízení musí odpovídat hustotě obsazení.

2.2. Neobohacené klecové systémy pro užitkové chovy nosnic (pro produkci konzumních vajec) s více než 350 nosnicemi:

- pro každou nosnici musí být zajištěno nejméně 550 cm² neomezené půdorysné podlahové plochy klece,
- výška klece musí být nejméně 400 mm na 65 % její plochy a v žádném místě nesmí být nižší než 350 mm,
- podlaha klece musí přiměřeně podpírat každý dopředu směřující prst obou nohou,
- sklon podlahy nesmí překročit 14 % (8 °); u podlah z drátěných ok jiných než pravoúhlých může být sklon větší,
- délka neomezeného krmného prostoru na každou nosnici v kleci musí být nejméně 100 mm; v dosahu každé klece musí být nejméně dvě kapátkové nebo kalíškové napáječky, nebo musí být na každou nosnici v kleci rovněž 100 mm nepřerušeného napájecího prostoru,
- klece musí být vybaveny prostředky na zkracování drápů.

3. Obohacené klecové systémy pro užitkové chovy nosnic (pro produkci konzumních vajec) s více než 350 nosnicemi:

- pro každou nosnici musí být zajištěno nejméně 750 cm² podlahové plochy klece, z toho je 600 cm² plocha využitelná, která je nejméně 300 mm široká se sklonem podlahy nepřesahujícím 14 % a se světlou výškou nejméně 450 mm, do níž se nezapočítává prostor pro hnizda; výška klece mimo využitelnou plochu je v každém bodě nejméně 200 mm,
- celková plocha každé klece nesmí být menší než 2000 cm²,
- délka neomezeného krmného prostoru na každou nosnici v kleci musí být nejméně 120 mm; každá klec musí mít systém napájení odpovídající velikosti skupiny nebo v dosahu každé nosnice musí být nejméně dvě kapátkové nebo kalíškové napáječky,
- každá klec musí mít hnizdo, hřady o délce 150 mm pro každou nosnici, prostor pro umístění steliva nebo jiného drolivého materiálu k hrabání a klování nosnic a vybavení pro zkracování drápů,
- pro kontrolu, instalaci a manipulaci s nosnicemi musí být mezi řadami klecí ulička nejméně 900 mm široká; spodní řada klecí se umísťuje nejméně 350 mm nad podlahu stavby.

4. Alternativní systémy ustájení užitkových chovů nosnic (pro produkci konzumních vajec) s více než 350 nosnicemi:

- krmítko: žlábkové nejméně 100 mm délky na 1 nosnici nebo kruhové se 40 mm na 1 nosnici,
- napáječka: žlábková nejméně 25 mm délky na 1 nosnici nebo kruhová s 10 mm na 1 nosnici; při použití kapátkové nebo kalíškové napáječky nejméně 1 napáječka pro každých 10 nosnic umístěna tak, aby každá nosnice měla v dosahu nejméně 2 napáječky,
- snáškové hnizdo: nejméně 1 hnizdo pro každých 7 nosnic; při použití hromadných hnizd nejméně 1 m² hnizdního prostoru nejvýše pro 120 nosnic,
- hřady: nejméně 150 mm délky na 1 nosnici, bez ostrých hran; nesmí být instalovány nad stelivem, horizontální vzdálenost mezi hřady navzájem musí být nejméně 300 mm a mezi hřady a stěnou musí být nejméně 200 mm,
- podlaha: z celkové podlahové plochy musí na 1 nosnici připadat nejméně 250 cm² plochy se stelivem, přičemž stelivo zabírá nejméně třetinu plochy. Zbývající část podlahy musí být konstruována tak, aby přiměřeně podpírala každý z dopředu směřujících prstů každé nohy,
- hustota osazení nesmí překročit 9 nosnic na 1 m² využitelné plochy, to je plochy nejméně 300 mm široké, se sklonem podlahy nepřesahujícím 14% a se světlou výškou nejméně 450 mm; do využitelné plochy se nezapočítává prostor pro hnizda.

4.1. U alternativních systémů, v nichž se nosnice volně pohybují mezi více podlažími:

- nelze umístit více než 4 patra,
- světlá výška mezi patry musí být nejméně 450 mm,
- krmné a napájecí zařízení musí poskytovat stejný přístup všem nosnicím,
- trus z horních pater nesmí padat do nižších pater.

4.2. U alternativních systémů s výběhy:

- musí být podél celé délky stavby několik otvorů (průlezů) nejméně 350 mm vysokých a 400 mm širokých, umožňujících přímý přístup do venkovního prostoru, tak aby na každých 1000 nosnic připadalo 2 m délky otvorů,
- otevřené výběhy musí mít rozměr vyhovující hustotě osazení a povaze pozemku tak, aby nedocházelo ke kontaminaci, musí být vybaveny přístřeškem před nepřízní počasí, chránit nosnice před predátory a být v případě potřeby vybaveny vhodnými napáječkami:
  - = maximální koncentrace 2500 nosnic na 1 ha, na 1 nosnici minimálně 4 m² výběhu,
  - = nejdelší vzdálenost od hranice výběhu k nejbližšímu otvoru (průlezu) nesmí překročit 150 m,
  - = při vyšší vzdálenosti - do 350 m od nejbližšího otvoru (průlezu) do stavby je nutno zabezpečit dostatečný počet ochranných přístřešků a napáječek rozmístěných tak, aby na 1 ha byly 4 přístřešky.

5. Minimální rozměrové a funkční parametry, stanovené pro neobohacené a obohacené klecové systémy a alternativní systémy ustájení, se nevztahují na stavby a zařízení s méně než 350 nosnicemi a na rodičovské, prarodičovské a šlechtitelské chovy.

6. Plochy výběhů pro drůbež

Druh drůbeže a věková kategorie	Druh výběhu	Plocha minimálně (m ² .ks ⁻¹)	Poznámka
slepice	omezený	5	suchý
krůty	omezený	10	suchý
kachny chovné	omezený	0,5 1	vodní suchý
husy chovné	omezený	0,5 1	vodní suchý
	pastevní	5	-
kachňata – odchov	1.-7. den věku 8.-21. den věku nad 21. dnů věku	0,06 0,14 0,14	suchý
housata - odchov	1.-7. den věku 8.- 21. den věku nad 21. dnů věku	0,15 0,14 0,2	suchý

7. Krmné prostory pro drůbež

Odchov a chov		
druh a věková kategorie	žlábkové krmítko minimálně (mm.ks ⁻¹)	miskové krmítko maximálně (ks ⁻¹)
kuřata	100 ¹⁾ -150 ²⁾	15 ^{1)-25²⁾}
slepice	100 ¹⁾ -150 ²⁾	15 ^{1)-25²⁾}
krůty	-	40
kachny	150	30
husy	150	40

Výkrm		
druh a věková kategorie	žlábkové krmítko minimálně (mm.ks ⁻¹)	miskové krmítko maximálně (ks ⁻¹)
brojleři	30	65
krůty	do 6 týdnů	-
	do 17 týdnů	-
	do 24 týdnů	-
kachny	50	40
husy	50	40

Vysvětlivky k tabulce:

1)nosná

2)masná

8. Napájecí prostory pro drůbež

Druh a kategorie	Napáječky				
	žlábkové minimálně (mm·ks ⁻¹)	kruhové	kapátkové	kombinované	kalíškové
výkrm brojlerů	25	100	12	25	40
odchov kuřat - nosný typ	30	100	12	25	40
odchov kuřat - masný typ	30	70	8	20	30
chovné slepice - nosný typ	30	80	10	25	40
chovné slepice - masný typ	30	70	8	20	30
výkrm krůt	do 6 týdnů	20	100	12	20
	do 16 týdnů	35	80	-	-
	do 22 týdnů	35	75	-	-
chovné krůty	35	75	-	-	-
výkrm kachen	30	50	8	-	-
chovné kachny	30	50	6	-	-
výkrm hus	100	40	-	-	-
chovné husy	120	40	-	-	-

Poznámka k tabulce:

U klecových baterií se krmení a napájení řídí typem klece. Požadavky na napájecí prostor v užitkových chovech nosnic pro produkci konzumních vajec v neobohacených a obohacených klecových systémech a v alternativních systémech ustájení jsou uvedeny v části o těchto systémech.

9. Velikost ok roštových a klecových podlah pro drůbež

Druh a věková kategorie	Velikost ok maximálně (mm)	
	odchov	20 x 20
hrabavá drůbež	chov	25 x 50
	kachňata do 30 dnů	20 x 20
vodní drůbež	housata do 30 dnů	15 x 45
	starší vodní drůbež	25 x 25

10. Rozměry snáškových hnizd

Druh drůbeže	Snášková hnizda minimálně			Na jedno hnízdo maximálně (ks)
	hloubka (mm)	šířka (mm)	výška (mm)	
chovné slepice - nosný typ				7
chovné slepice - masný typ	350	300	350	5
nosnice - produkce konzumních vajec				7
krůty	600	450	600	4
kachny pižmové	450	300	350	7
kachny pekingské	450	400	400	4
husy	500	450	500	6

Poznámka k tabulce:

U alternativních systémů ustájení v užitkových chovech pro produkci konzumních vajec připadá maximálně 120 nosnic na 1 m² skupinového hnizda.

11. Rozměry průlezů pro jednotlivé druhy a kategorie drůbeže

Druh a věkové kategorie	Minimální rozměry průlezů		Výška prahu od podlahy (podestýlky) maximálně (mm)	Počet zvířat pro 1 průlez maximálně (ks)
	šířka (mm)	výška (mm)		
slepice	400	350	50	100
housata	400	400	50	100
husy	400	500	50	60
kachňata	300	300	50	150
kachny	300	400	50	100

Poznámka k tabulce:

Pro spojení ustájovacích prostorů s výběhy se zřizují průlezy. Každé oddělení musí být spojeno s příslušnou sekcí výběhů nejméně dvěma průlezy.

12. Výšky přepážek pro jednotlivé druhy a kategorie drůbeže

Druh drůbeže a věková kategorie	Výška přepážky minimálně (mm)	
kuřata – brojleři		600
kuřata lehký typ	do 30 dnů	1000
	nad 30 dnů	1500
nosnice	nosný typ	v celé výšce chovného prostoru
	masný typ	2000
krůtata do 30 dnů		1500
krůty a starší krůtata		v celé výšce chovného prostoru
kachňata		300
kachny		600
housata		500
husy		1000

13. Výšky přepážek ve výbězích

Druh drůbeže a věková kategorie	Výška přepážky minimálně (mm)	
kachňata,	vodní výběh	500
housata	pastevní výběh	800
kachny, husy	vodní výběh	600
husy	pastevní výběh	1500

Poznámka k tabulce:

Výšky přepážek a hrazení vodních výběhů se počítají od hladiny vodní nádrže nebo vodního toku. Přepážka musí sahat nejméně 800 mm pod nejnižší hladinu.

14. Plynulost dodávky elektrické energie musí být zajištěna náhradním zdrojem. Výkon náhradního zdroje elektrické energie se stanoví na nouzový provoz individuálně, se zřetelem na navržený technologický systém a technické vybavení, na větrání a osvětlení hal a lžih.

Požadavky na stavby pro koně

1. Rozměry při vazném ustájení

Kůň nad 400 kg.ž.hm.	Minimální plocha (m ² .ks ⁻¹)	Minimální rozměry stání ¹⁾		Krmný žlab	
		šířka (mm)	délka (mm)	výška (mm)	minimální šířka (mm)
řadová stání	4,5	1500	2750	650-1000 ²⁾	650
individuální stání	4,5	1800	2750		

Vysvětlivky k tabulce:

1) Součin šířky a délky stání musí splňovat požadavek na jeho minimální plochu.

2) Podle výšky loketního kloubu, podle růstu a věku.

2. Rozměry při volném ustájení

Kategorie koní	Minimální plocha (m ² .ks ⁻¹)	Minimální rozměry kotce (boxu) ¹⁾	
		šířka (mm)	délka (mm)
kůň do 200 kg.ž.hm.	6	2000	2000
200-400 kg.ž.hm.	7	2500	2500
400-500 kg.ž.hm.	8	2500	2500
nad 500 kg.ž.hm.	9	2500	2500

Vysvětlivka k tabulce:

1) Součin šířky a délky kotce (boxu) musí splňovat požadavek na jeho minimální plochu.

3. Rozměry krmného místa u žlabu koně při volném ustájení

Kategorie koní	Minimální šířka (mm.kus ⁻¹)	Výška (mm)
hřibě odstavené	600	650-900 ¹⁾
hřibě do 1 roku	700	
kůň dospělý	800	1000

Vysvětlivka k tabulce:

1) Podle výšky loketního kloubu, podle růstu a věku.

4. Podlahové konstrukce:

- podlaha stání musí být v přední třetině vodorovná, v zadní části se sklonem min. 1,5 %
- podlahy loží k volnému ustájení a podlaha boxu musí mít minimální sklon 1,5 %

5. Stájové chodby:

šířka chodby ve dvouřadých stájích musí být minimálně 3000 mm, při zasouvacích dveřích boxů u jednořadých a dvouřadých stájích min. 2500 mm.

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 191/2002 Sb.

Přepočet hmotnosti hospodářských zvířat na dobytčí jednotky

Druh	Kategorie, skupina zvířat	Průměrná hmotnost (kg)	Koeficient přepočtu (DJ.ks ⁻¹)
Skot	krávy v I. laktaci	500	1,00
	krávy ve II. a další laktaci	600	1,20
	krávy s velkým tělesným rámcem	700	1,40
	telata v mléčné výživě do konce 3. měsíce věku	75	0,15
	telata v rostlinné výživě od 4. do konce 8. měsíce věku	140	0,28
	telata celkem od narození do konce 6. měsíce – průměr	110	0,22
	jalovice 7 - 18 měsíců věku	280	0,56
	jalovice 19 - 24 měsíců věku	425	0,85
	jalovice celkem 7 - 24 měsíců věku (průměr)	310	0,62
	býci ve výkrmu	365	0,73
Prasata	býci chovní a voli	800	1,60
	prasnice a kanci	150	0,30
	selata	10	0,02
	mladá chovná prasata a prasata ve výkrmu	60	0,12
Koně	prasnice s dochovem selat	225	0,45
	koně do 3 roků věku	375	0,75
Ovce a kozy	koně nad 3 roky věku	650	1,30
	ovce celkem	50	0,10
	kozy celkem	50	0,10
Drůbež	nosnice	1,50	0,0030
	kuřice	0,70	0,0014
	brojleři	0,80	0,0016
	kachny chov	3,50	0,0070
	kachny výkrm	2,00	0,0040
	husy chov	4,80	0,0096
	husy výkrm	2,50	0,0050
	krůty chov	15,00	0,030
	krůty výkrm	8,00	0,016
	drůbež celkem (průměr)	1,30	0,0026

Poznámka k tabulce:

přepočet je určen pro vymezení pojmu „stavba pro chov většího počtu hlavních druhů hospodářských zvířat“ podle § 2 odst. 1 písm. c) této vyhlášky.

Údaje o hmotnosti zvířat pro přepočet na dobytčí jednotky (1 DJ = 500 kg živé hmotnosti) jsou uvedeny střední hodnotou hmotnosti vztaženou k druhu, kategorii a věkové skupině zvířat.

SDĚLENÍ

Ministerstva vnitra

o opravě tiskových chyb

1. ve vyhlášce Ministerstva vnitra č. 142/2002 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 192/2001 Sb.,

kterou se vydává seznam hraničních přechodů, ve znění vyhlášky č. 364/2001 Sb., a

**2. v nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky
na vybrané stavební výrobky**

1. V čl. I bodu 3 u hraničního přechodu Přední Výtoň – Guglwald má být v posledním sloupci (tj. provozní doba hraničního přechodu) správně uvedeno „od 15. 3. do 31. 10. 06.00 – 22.00“.

2. V příloze č. 2 tabulce 7 položce 11 ve druhém řádku mají místo slov „pro opravu“ správně být slova „pro dopravu“.

8 1591449 079013 02

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartuškova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemná objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši označené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydávaných částelek (první záloha na rok 2002 činí 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2002 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částelek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – Drobny prodej – Benešov: Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 101; Brno: Knihkupectví M. Ženíška, Květnářská 1, Jiří Hradil, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 05/45 17 50 80; Břeclav: Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 0627/322 132, fax: 0627/370 036; České Budějovice: PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; Hradec Králové: TECHNOR, Wonkova 432; Hrdějovice: Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; Cheb: EFREX, s. r. o., Karlova 31; Chomutov: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruska 85; Kadaň: Knihářství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadiionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Litoměřice: Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 0416/732135, fax: 0416/734875; Most: Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; Náchod: Olga Fašková, Kamenice 139, tel.: 0441/42 45 46; Olomouc: ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Týcho, Ostružnická 3; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; Otrokovice: Ing. Kučerák, Jungmannova 1165; Pardubice: LEJHANECK, s. r. o., Sladkovského 41; Plzeň: ADMININA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; Praha 2: ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; Praha 4: PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Pešková 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Puškinova nám. 17; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; Praha 10: Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves; Přerov: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; Sokolov: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; Šumperk: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; Tábor: Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; Teplice: L + N knihkupectví, Kapelní 4; Trutnov: Galerie ALFA, Bulharská 58; Ústí nad Labem: Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 047/5501773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; Zábřeh: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; Žatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od začidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odstěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.